

Laivaston sanomat

17.12.2015

2/2015

**Rannikkolaivaston
ensimmäinen toimintavuosi takana**

SISÄLTÖ

Komentajan kynästä	4
Päätoimittajalta	6
Rannikkolaivaston esikunta	8
Operatiivinen osasto Olosuhdeasiantuntija hallitsee pinnanalaiset aineistot	12
Henkilöstöosasto Kirjaamossa ei normipäiviä tunneta	14
Huolto-osasto Materiaalipäälliköllä monipuolinen tehtäväkenttä	16
4. Miinantorjuntalaivue Remustellen menemään Varusmieskoulutus Katanpää-luokalla	18
6. Pintatorjuntalaivue Pansio-luokan miinalautoille lisää käyttöikää peruskorjauksessa Miinalaiva Uusimaan viikko taisteluosastoharjoituksessa	22
7. Pintatorjuntalaivue Varusmiesten koulutus koulutuspurjehduksella 2015 Ohjusvene Haminan vuositelakointi Monipuolinen miinaviirikö	26
8. Huoltolaivue Varastojen monipuolinen maailma	32

Laivaston sanomat magazine on Rannikkolaivaston henkilöstö- ja sidosryhmälehti, joka ilmestyy pääsääntöisesti kerran vuodessa.

Julkaisija: Rannikkolaivasto

Päätoimittaja: Tuomas Tiilikainen

Taitto: Tommi Lehto

Toimituksen yhteystiedot: Rannikkolaivasto, Kanslia, PL 5, 20241 Turku, p. 0299 800, rannikkolaivasto@mil.fi

Painopaikka: Juvenes Print, Suomen yliopistopaino Oy

Painosmäärä: 1800 kpl

ISBN: 2323-3265

Kansikuva ja ensimmäisen aukeaman kuva: Puolustusvoimat/Niko Muukka

Harjoitukset 36

Monikansallinen esikuntaharjoitus Ruotsissa
Ruotsalais-suomalainen merellinen taisteluryhmä yhteisharjoituksessa
METU 15 - Merivoimien tulenkäytön harjoitus 2015
Louhi BALEX DELTA 15- harjoituksessa
MEPU 15 - Meripuolustusharjoitus 2015
Lennokkiryhmä tarjoaa maaleja

Vuoden 2015 tapahtumia kuvina 50

Rannikkolaivaston vuosipäivä 52

Vuoden sotalaiva 2015

Varusmiehet 54

Veneenkuljettaja palvelee merellä
Merisotilastoimikunta

Reserviläiset 56

Raivaajaosasto Sääksi
Saaristomeren rannikkokomppania

Sidosryhmät 58

Porin päivät
Merivoimat esille Forum Marinumissa

Komentajan kynästä

Merellistä voimaa ja valmiutta

Rannikkolaivaston ensimmäinen toimintavuosi on juuri päättymässä. Tehtävämme merivoimien laivastovalmiusyhitymänä ovat selkeät ja ne on sisäistetty joukko-osastomme kaikilla tasoilla hyvin. Purjeet vetävät ja suunta on selvä.

Ensimmäinen toimintavuosi uudistuissa puolustusvoimissa on ollut työnäyteinen. Uudet tehtävät, uusi organisaatio ja uudet toimintatavat ovat osa toteutettua muutosta, jonka kanssa on työskennelty perustyökuorman lisäksi. Tästä on selvitty hienosti osaavan ja muutosta edistävän henkilöstön avulla.

Toiminnan alkuvaiheessa on ollut haasteita ja kitkaa niin tietojärjestelmien käytettävyydessä kuin toimintatavoissa uusien yhteistyötahojen kanssa. Kaikesta huolimatta yhteistyö Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen, Puolustusvoimien palvelukeskuksen ja Millog Oy:n kanssa on saatu hyvin käyntiin. Uudistussärmät hioutuvat ajan kuluessa. Tavoitteena meillä kaikilla on tehdä oikeita asioita oikein ja siinä tarvitaan sopivalla tavalla uutta ajattelua ja kaikkien panosta.

Kohti Rannikkolaivaston tavoitetilaa

Tehtävämme mukaisesti Rannikkolaivasto ylläpitää korkeaa valmiutta alueellisen koskemattomuuden turvaamiseksi, meriliikenteen suojaamiseksi ja merellisten hyökkäysten torjumiseksi sekä kouluttaa sodanajan joukkoja merivoimille.

Rannikkolaivaston tehtäviin ja toimintaan liittyvä tavoitetila sekä tavoitetilaan johtava tiekartta julkaistiin tammikuussa. Tavoitetilamme mukaista merellistä voimaa ja valmiutta rakentaessamme tarvitsemme koko henkilöstön sitoutumista, kehityshakuisuutta, luotettavuutta ja tuoksellisuutta. Työ pitää tehdä yhdessä, yhtenä joukkona, toinen toista tukien.

Rannikkolaivaston tavoitteena on olla merivoimien merimiinoituksen, ohjustulen käytön, miinantorjunnan ja merellisen huollon valtakunnallisesti ja kansainvälisesti arvostettu erityisosaaja. Joukko-osasto haluaa olla korkean valmiuden tehokas merellinen toimija kaikissa turvallisuustilanteissa ja jolla on tehtäviinsä nähden toimiva organisaatio, ajanmukainen kalusto ja tilat sekä osaava ja määrävahvuinen henkilöstö. Rannikkolaivasto haluaa olla haluttu palvelus- ja työpaikka.

Merellistä taistelukykyä

Rannikkolaivaston tehtävissä tarvittava merellistä voimaa ja taistelukykyä on rakennettu keskittämällä yksiköiden koulutus- ja harjoitustoiminta ydintoimintoihin: merelliseen tulenkäyttöön eli merimiinoitukseen sekä ohjustulen käyttöön, jota on tuettu miinantorjunnalla ja merellisellä huollolla. Keskeisinä harjoituselementteinä ovat olleet kartta- ja viestiharjoitukset, laivaston ja merivoimien tulenkäytönharjoitukset, taisteluosastoharjoitukset sekä meripuolustusharjoitus. Olemme toimineet yhtenäisenä joukkona, yhdessä johdossa. Samalla on ylläpidetty ja kehitetty laivaston valmiutta. Näihin asioihin pitää jatkossakin keskittyä.

Kansainvälisen yhteistyön keskiössä on ruotsalais-suomalaisen merellisen taisteluryhmän (Swedish-Finnish Naval Task Group, SFNTG) suorituskyvyn kehittäminen. Tähän liittyvä kahdenvälinen harjoitus FINSWEEEX15 toimeenpantiin keväällä Suomen ja Ruotsin rannikoilla. Samalla yhteistyö Ruotsin kanssa kehittää kykyämme kotimaan puolustuksen tehtäviin.

Palkatun sotilashenkilöstön osaamista ja siten myös organisaation taistelukeskittävyyttä on pyritty tehostamaan eri alusluokkien tyyppikursseilla ja osin käyttämällä henkilöstöä ristiin eri alusluokilla. Laivaston henkilöstön käytettävyyttä ja osaamista tulee jatkossa edelleen parantaa lisäämällä ristiinkoulutusta ja varmistamalla koko laivapalvelushenkilöstölle monipuolinen taistelualuskokemus eri tehtävissä.

Asevelvollisten koulutus on uudistuksessa. Alokasajan jälkeen kaikille laivapalvelukseen määrätyille varusmiehille annetaan yhtenäiset laivapalveluksen perusteet Pansiossa. Sen jälkeen palvelusta jatketaan Rannikkolaivaston aluksilla joko Pansiossa tai Upinniessä. Johtajiksi koulutettavien laivastoaliupseerikurssin yhteiskoulutusjakso toteutetaan myös Pansiossa. Laivapalveluksen osalta tutkimme vielä yhteen saapumiserään siirtymistä. Tällöin varusmiesten palvelusjakso tukisi nykyistä paremmin alusten vuotuista valmiusjaksoa, sen kehittämistä ja ylläpitoa.

Reservin kertausharjoitukset ovat käynnistyneet uudelleen. Tänä vuonna kertausharjoituksissa on ollut eri alusten, johtoportaiden, maakuntayksiköiden ja tukiyksiköiden reserviläisiä. Tulevina vuosina reserviläisten osaamisen varmistamiseksi on kertausharjoituksen lisäksi tehostettava reserviläisten vapaaehtoista harjoittelua sekä MPK:n merellisiä koulutustapahtumia. Laivaston tarve osaaville asevelvollisille eri yksiköissä ja tehtävissä on kiistaton.

Puolustuskyvyn materiaalsen ylläpidon kannalta laivaston vanheneva aluslusto aiheuttaa vakavan haasteen ensi vuosikymmenen alkupuolella, kun merkittävä osa nykyisestä taistelualuskalustostamme poistuu tai on jo poistunut käytöstä.

Tältä osin syyskuussa puolustusministerin valtuuttamana käynnistynyt Laivue 2020 -hanke tuo uskoa tulevaisuuteen, etenkin kun siihen liitetään parasta aikaa meneillään oleva Pansio-luokan miinalauttojen peruskorjaushanke sekä tämän vuosikymmenen loppupuolella käynnistyvä Hamina-luokan ohjusvenien peruskorjaushanke. Varmistamalla näiden kaikkien hankkeiden täysimääräinen toteutuminen ylläpidetään laivaston materiaalsen suoritus- ja iskukyky myös tulevaisuudessa.

Sotalaivat tarvitsevat tukikohdan ja tukikohtapalveluja. Pansion ja Upinniemen tukikohdissa on varmistuttava, että työtilat, laiturit ja varastot ympäristöineen ovat hyvässä, toimivassa ja siistissä kunnossa. Tässä meillä jokaisella on roolimme. Pidetään materiaalista huolta ja omat alueemme siisteinä, sillä se on osa valmiutta, turvallisuutta ja mukavaa työympäristöä. Periaatteena on ”omat nurkat kuntoon”.

Sotilaallinen aktiivisuus Suomen välittömässä ympäristössä on kasvanut. Olemme Ukrainan ja Syyrian tilanteiden kehityksestä nähneet, että tilanne voi muuttua nopeasti. Perinteiset sotilaalliset uhkakuvat pitävät pintansa ja niihin pitää varautua. Siksi myös Rannikkolaivaston on edelleen kehitettävä valmiuttaan, merellistä taistelukykyään ja voimaansa.

Kiitän Rannikkolaivaston palkattua henkilöstöä ja asevelvollisia hyvin tehdystä työstä ja toivotan kaikille rauhallista joulunaikaa sekä onnea ja voimia alkavalle vuodelle 2016.

Kommodori Timo Hirvonen
Rannikkolaivaston komentaja

Päätoimittajalta

Hyvä lukija, Laivaston sanomat on vuosittain ilmestyvä Rannikkolaivaston henkilöstö- ja sidosryhmälehti, jonka tehtävänä on esitellä Rannikkolaivastoa ja sen laivastollista toimintaa.

Lehdessä esitellään Rannikkolaivaston joukkoja ja toimintoja, kuin myös merellistä toimintaamme niin koti- ja ulkomailla kuluneen vuoden 2015 aikana. Rannikkolaivaston toiminta-alue on laaja ja tehtäväkenttä monipuolinen. Julkaisu pyrkii osaltaan tutustuttamaan lukijoihimme yksiköihimme ja toimintaamme sen koko laajuudessaan.

Edellisessä, tammikuussa 2015 julkaistussa lehdessä esiteltiin laajasti Rannikkolaivaston tehtäviä, perinteitä ja joukkoyksiköitä. Tämän vuoden lehden erityisteemana on esitellä Rannikkolaivaston esikuntaa, sen tehtäviä, organisaatiota ja toimintoja.

Takanamme on vilkas, monipuolinen ja vaiherikas vuosi, kuten laivastojoukolle kuuluukin. Rannikkolaivasto on vuoden 2015 alusta aloittanut toimintansa puolustusvoimauudistuksen mukaisessa uudessa organisaatiossaan pitkälti myös uusien toimintamallein. Uusien suorituskykyjen, erityisesti Katanpää-luokan ja Rauma-luokan viivästynyt käyttöönotto on asettanut koko laivaston ja sen henkilöstön ennakoimattomien haasteiden ja muuttuvien toimintasuunnitelmien eteen. Olemme myös saaneet runsaasti kokemuksia ja havaintoja organisaation ja toimintojen toimivuudesta ja kypsyydestä.

Puolustusvoimauudistuksen kynnyksellä muutoksen suuruus ja sen vaikutukset henkilöstölle tunnistettiin, mutta vasta nyt, noin vuoden kokemuksella, kykenemme perustellusti aloittamaan organisaatiomme toimintatapojen ja ohjeistuksen hienosäätämisen. Toimintamme uudessa organisaatiossa uusien ja vanhojen kumppaneiden ja yhteistoimintaosapuolten kanssa on kokonaisuutena tarkastellen käynnistynyt hyvin. Henkilökohtaisella tasolla henkilöstön suurimmat haasteet lienevät lisääntyneen itsepalvelun edellyttämässä osaamisessa ja töiden järjestelyissä.

Henkilöstön määrän väheneminen hallinnosta ja huollosta sekä uusien prosessien käyttöönotto Rannikkolaivastossa on kiistatta aiheuttanut kiireen tuntua ja palvelutason alenemaa. Ongelmat ja kipukohtat on pitkälti tunnistettu, ja niitä on jo ryhdytty korjaamaan prosessien tarkentamisella, ohjeistusta lisäämällä sekä kouluttamalla ja tukemalla henkilöstöä.

Esikuntapäällikön näkökulmasta katsottuna voidaan todeta, että Rannikkolaivastosta on muodostumassa Rannikkolaivaston komentajan, esikunnan ja laivueiden muodostama harjaantunut laivastovalmiusyhtymä, joka kykenee hyvin täyttämään sille käsketyt tehtävät yhtenäisenä yhtymänä.

Tämän vuoden lehdessä on viisi erillistä kokonaisuutta, jotka esittelevät monipuolista ja laadukasta merellistä toimintaamme. Rannikkolaivaston komentaja tarkastelee omassa osuudessaan ensimmäisen vuoden tuloksellisuutta ja puolustusvoimauudistuksen tavoitteiden saavuttamista.

Seuraava osio käsittelee Rannikkolaivaston esikuntaa; sen organisaatiota, tehtäviä ja toimintoja. Esikunta jää usein joukkoyksiköiden varjoon erityisesti toiminnallisuuden osalta, mutta esikunnalla on keskeinen merkitys Rannikkolaivaston valmiuden ylläpidossa, johtamisen prosesseissa, hallinnossa ja Rannikkolaivaston tuotteiden valmisteluissa.

Kolmannessa osiossa tarkastellaan Rannikkolaivaston eri joukkoyksiköiden, laivueiden, vuoden aikaista toimintaa. Toimintaa ovat sävyttäneet monipuolinen harjoitustoiminta, valmiuden ylläpito 24/7/365, suorituskykyjen käyttö ja muuttuneet toimintasuunnitelmat.

Neljännessä osiossa nousevat esiin vuoden 2015 merkittävimmät harjoitukset. Osion avaa operaatiopäällikön katsaus harjoitusten suunnittelun perusteisiin.

Viimeisessä osiossa esitellään Rannikkolaivastosta muutamia läpi organisaation kulkevia toimintoja, kuten esimerkiksi asevelvollisten koulutusta maakuntajoukkoja unohtamatta.

Laivaston sanomien artikkeleiden kirjoitushetkellä toimintakäs्यämme vuodelle 2016 laaditaan kiivaasti laivaston ja laivueiden esikunnissa. Odotettavissa on monipuolinen ja toiminnallinen vuosi, jonka aikana Rannikkolaivasto ylläpitää korkeata valmiutta täyttää sille käsketyt operatiiviset tehtävät, osallistuu kansalliseen ja kansainväliseen harjoitustoimintaan, kouluttaa asevelvollisia ja kehittää omaa toimintaansa kohti yhdessä laadittua tavoitelaamaamme. Sitä toimintaa kuvataan tarkemmin seuraavassa Laivaston sanomat -julkaisussa, joka ilmestyy vuoden 2016 lopulla.

Kiitän kaikkia tämän julkaisun tekemiseen osallistuneita ja toivotan antoisia lukuhetkiä kaikille lukijoillemme.

Komentaja Tuomas Tiilikainen
Rannikkolaivaston esikuntapäällikkö

Rannikkolaivaston esikunta

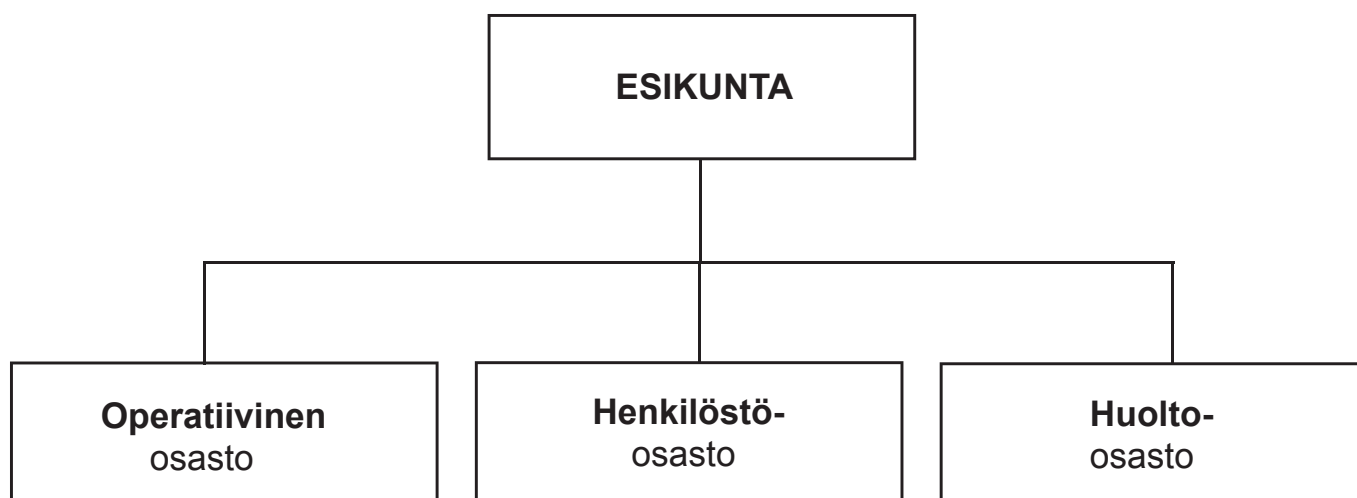
Sotilaallisissa organisaatioissa on lähes poikkeuksetta esikunta, niin myös Rannikkolaivastossa. Sen rooli osana laivastoa ei kenties ole niin helposti hahmotettavissa kuin laivueiden, jotka käytännössä toteuttavat Rannikkolaivastolle käsketyt tehtävät. Rannikkolaivaston esikunnalla on kuitenkin keskeinen rooli toiminnan suunnittelussa, johtamisessa ja toimeenpanossa sekä laivueiden toimintaedellytysten ylläpitämisessä komentajan linjausten mukaisesti niin normaali- kuin poikkeusoloissa.

Yleiset tehtävät

Rannikkolaivaston esikunta on Rannikkolaivaston komentajan johtoesikunta. Sen tehtävänä on tukea komentajaa hänen johtamisessaan, tukea hänen alaisiaan tehtävien täyttämässä sekä pitää Merivoimien esikunta, laivaston naapurit ja yhteistoimintaosapuolet tietoisina Rannikkolaivaston tilanteesta, tilannearvioista ja tulevasta toiminnasta. Rannikkolaivaston esikunta osallistuu Rannikkolaivaston valmiuden ylläpitoon ja tilannekuvan tuottamiseen.

Rannikkolaivaston esikunnan organisointi ja toiminta perustuvat poikkeusolojen vaatimuksille. Rannikkolaivasto toteuttaa normaali- ja poikkeusoloissa merioperaatioita. Niille ominaista ovat nopeasti muuttuvat tilanteet ja olosuhteet, mikä korostaa jatkuvaa tilanteen seuranta, arviointia, nopeaa päätöksentekoa ja käskytystä. Johtaminen perustuu yhteiseen tilanneymmärrykseen, johon kuuluu ylemmän johdortaan taisteluaikatuksen mukaisiin tavoitteisiin pyrkiminen kaikissa tilanteissa.

Rannikkolaivaston esikuntaa johtaa esikuntapäällikkö, joka vastaa esikunnan tuotteiden valmistelusta ja esikunnan toiminnan ohjauksesta. Esikunta on organisoitu kolmeen osastoon: henkilöstöosastoon, operatiiviseen osastoon ja huolto-osastoon. Sen osastoja johtavat osastopäälliköt, jotka vastaavat omien osastojensa tehtävien täyttämässä. Osastojen toimintaa kuvataan seuraavissa artikkeleissa yksityiskohtaisemmin.

Alaisten joukkojen ja johtoportaiden tukeminen

Tehokas ja hyvin toimiva esikunta tukee komentajan alaisia joukkoja ja johtoportaita hankkimalla, ylläpitämällä ja kohdistamalla niille niiden toiminnan edellyttämät resurssit ja perusteet. Esikunta yhteensovittaa Rannikkolaivaston toiminta-alueella tapahtuvia operaatioita, ja pitää alaiset joukot ja johtoportaat tietoisina toimintaympäristön muutoksista oikea-aikaisten ja tehokkaiden merioperaatioiden mahdollistamiseksi. Edellä mainitut tehtävät toteutetaan aktiivisella ja aloitteellisella yhteydenpidolla, tietojen hankkimisella ja käsittelyllä eri yksiköiden, päälliköiden ja komentajien kesken.

Keskeisinä esikunnan tuotteina ovat laadukkaat käskyt, ilmoitukset ja arviot tulevasta toiminnasta sekä joukkojen toimintaedellytysten edellyttämien resurssien oikea-aikainen kohdentaminen yksiköihin. Näitä resursseja ovat muun muassa henkilöstö, henkilöstötäydennykset, tilannekuva ja materiaalitäydennykset.

Rannikkolaivaston tuki komentajalle sisältää muun muassa seuraavia asioita:

- tilannetietoisuuden muodostaminen päätöksenteon perustaksi
- komentajan päätösten toimeenpano
- toimivallan mukaisten päätösten teko ja toimeenpano
- operaatioiden seuranta, arviointi ja ohjaaminen komentajan antamin perustein
- esitysten ja suositusten valmistelu ja esittely komentajalle
- suunnitelmien ja käskyjen laadinta
- tiedon käsittely ja muokkaaminen päätösten perustaksi ja oikean tilanneymmärryksen muodostamiseksi
- tiedon välitys alajohtoportaille tehtävien ja operaatioiden toimeenpanemiseksi
- toimialajohtaminen ja ohjaus
- asiantuntijuus

Edellä mainitun luettelon kutakin kohtaa voisi luonnollisesti kuvata laajastikin, mutta jo nyky muodossaankin voidaan esikunnan tehtäviä kuvata laajoiksi ja merkittäviksi.

Esikunnan henkilöstö

Tehokas ja toimiva Rannikkolaivasto tarvitsee osaavan henkilöstön.

Tyypillinen hyvä esikuntaupseeri (-henkilö) on:

- ammattitaitoinen
- aloitteellinen
- täsmällinen
- luova
- joustava
- yhteistyöhakuinen ja -kykyinen
- lisäksi hänen tulee kyetä kriittiseen tilanteenarviointiin, sopeutua uusiin tilanteisiin, luottaa itseensä ja kyettävä kommunikoidaan tehokkaasti suullisesti ja kirjallisesti.

Kyetäkseen toimimaan Rannikkolaivaston esikunnassa tulee esikunnassa työskentelevän henkilön hallita oma erikoisalansa hyvin. Sen lisäksi hänen tulee tuntea esikunnan toimintatavat ja alajohtoportaiden toiminnan vaatimukset sekä Rannikkolaivaston komentajan tahto. Lukijan tarkastellessa yllä olevaa erittäin vaativaa osaamisluettoa voi hän arvioida mitkä ovat hänen vahvuutensa ja kehitettävät kohteensa kehittyäkseen osaavaksi ja tuottavaksi esikunnan jäseneksi.

Esikunnan työskentelyn perusteet

Hyvän ja toimivan esikunnan tulee olla tehokkaasti organisoitu ja harjoitettu. Käytäntö on osoittanut, että vakioidut toimintamallit, rutiinit ja selkeä vastuiden jako sekä mietityt tehtäväkuvaukset edesauttavat henkilöstön laadukasta työskentelyä. Rannikkolaivaston toiminnallinen valmius ja asiakirjavalmius näiltä osin ovat ainakin tyydyttäviä.

Ensimmäisen vuoden perusteella ei merkittäviä muutostarpeita esikunnassa ole tunnistettu. Hienosäätöön osastojen organisoinnissa ja henkilöiden tehtävissä toki on tarvetta ja harjoiteltavia toimia löytyy runsaasti. Näinhän on aina ollut toimintaympäristön muuttuessa ja henkilöstötilanteen vaihtuessa. Laivastoalumnisyhtymänä esikuntatyö etenee varsin paljon operatiivisen osaston rytmittämänä ja sen antamin perustein. Huolto- ja henkilöstöosasto vuorostaan muodostavat perustan, jolle operatiivinen toiminta rakentuu vuoden kaikkina päivinä.

Toiminnan ohjaus

Rannikkolaivaston esikunnan toimintaa ohjaavat keskeiset asiakirjat ovat työjärjestys, tehtäväkuvaukset, toimintakäsikirja ja Rannikkolaivaston toimintakäsäsky. Työjärjestys tarkastetaan vuosittain ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Henkilökohtaiset tehtäväkuvaukset tarkastetaan tarpeen mukaan kehityskeskusteluiden yhteydessä ja tarvittaessa useamminkin. Laajempi, koko Rannikkolaivastoa koskeva tehtäväkuvauksen kartoitus, ja päivitystyö toteutetaan vuoden 2016 kuluessa henkilöstöosaston johdolla.

Rannikkolaivaston toimintakäsikirjaa on kaivattu jo jonkin aikaa, ja ilolla voidaan todeta ensimmäisen version valmistuvan operatiivisella osastolla vuoden 2015 loppuun mennessä.

Työssä on konsultoitu varsin paljon esikunnan eri osastoja ja sektoreita selkeiden ja tehokkaiden prosessien löytämiseksi. Rannikkolaivaston toimintakäsäsky vuodelle 2015 on ollut erinomainen perusta esikunnan työlle, osastojen työlle ja tulostavoitteiden saavuttamiselle. Se antaa myös hyvät perusteet koko Rannikkolaivaston henkilöstölle hankkia tietoa ja ymmärtää eri osastojen ja joukkoyksiköiden toiminnan painopisteet ja tulostavoitteet. Rannikkolaivaston esikunnan tavoitteena on syksyn 2015 kuluessa laatia Merivoimien toimintasuunnitelman perusteella vähintään yhtä laadukas tuote myös vuoden 2016 toiminnan ohjaamiseksi.

Toiminnallisesti Rannikkolaivaston esikunta työskentelee työjärjestyksen mukaisesti osastoittain niille asetettujen tehtävien ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Käytäntö on kuitenkin osittanut, että tuloksellinen esikuntatyö edellyttää entistä enemmän suunnittelua ja toimeenpanoa esikuntana, pienryhmissä, myös joukko-osasto- tai osastorajat ylittävissä työryhmissä. Yhdessä työskentely ja harjoituksiin osallistuminen ovat myös tehokkaita tapoja lisätä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta Rannikkolaivaston sisällä. Esikunnan eri osastojen, joukkoyksiköiden mutta myös merivoimien vastuiden, tehtävien ja vastuuhenkilöiden tuntemus onkin ensiarvoisen tärkeitä kunkin esikunnan henkilön tehtävien menestykselliseksi hoitamiseksi. Kunkin osaston ja tehtävänhoitajan tulee avoimesti pohtia, miten muut osastot ja yksiköt kytketään oikea-aikaisesti mukaan suunnitteluun.

Päätäntä

Rannikkolaivaston esikunta tukee komentajaa ja hänen alaisiaan joukkoja. Sen tulee kyetä laadukkaaseen toimintaan vaativissa niin normaali- kuin poikkeusoloissa. Laivaston esikunnan vuoden 2015 normaali arkityö sekä harjoituskokemukset osittavat esikunnan perustan olevan muotoutumassa vaatimuksia vastaavaksi. Henkilöstöllämme on vankka ammattitaito. Vuonna 2016 syvennämme oppimaamme ja muodostamme tarvittavat rutiinit kullekin henkilölle ja toimialalle. Ensimmäisten harjoitusten aikana laaditun esikuntaohjeen mallille nojaten voimme ryhtyä vakiinnuttamaan toimintoja ja rutiineja tehokkaan ja toimivan Rannikkolaivaston esikunnan muodostamiseksi.

Komentaja Tuomas Tiilikainen
Rannikkolaivaston esikuntapäällikkö

Operatiivinen osasto

Vanhan viisauden mukaan operaatikot kertovat mitä pitää tehdä, lakimies mitä saa tehdä ja huoltomies mitä voi tehdä. Operatiivisen osaston tehtävänä on tukea Rannikkolaivaston komentajan johtamistoimintaa.

Osaston käytännön työt muodostuvat operatiivisen-, tiedustelu-, suunnittelu-, johtamisjärjestelmä- ja turvallisuustoimialan sekä sotilasmerenkulun ohjaus- ja valmistelutehtävistä.

Osastoa johtaa operaatiopäällikkö ja siihen kuuluu neljä toimialaa ja reilut 60 henkilöä. Suunnittelu- ja valmiusala vastaa laivaston valmiusasioista, suunnittelee ja toimeenpanee Rannikkolaivaston harjoituksia, vastaa toiminnan ja resurssien suunnittelusta ja seurannasta sekä toimeenpanee valmiustarkastuksia ja vastaa operatiivisesta suunnittelusta.

Toimialaan kuuluu myös merivalvonta-asema, joka tuottaa tunnistettua meritilannekuvaa läntiseltä toiminta-alueelta.

Merenkulkuala vastaa merenkulun turvallisuudesta, tukee miinantorjuntaa ja muita sodankäyntialueita merenpohjaan liittyvissä asioissa sekä tekee analyysejä vedenalaiseen toimintaympäristöön kuuluvista operatiivisista aiheista.

Turvallisuusalan moninaiset tehtävät koostuvat aina sotilas-kohteiden vartioinnista paloturvallisuuteen ja tietoturvaan. Turvallisuus pitää sisällään myös muun muassa palokoulutusta ja testien toimeenpanoa.

Johtamisjärjestelmäala vastaa puolestaan eri tietojärjestelmien palveluista ja saatavuudesta joukko-osastossamme.

Operaatiopäällikkö

Ohjusvene Pori.

Olosuhdeasiantuntija hallitsee pinnanalaiset aineistot

Sari Penttinen työskentelee laivaston operatiivisen osaston olosuhdeasiantuntijana MWDC:ssä (Mine Warfare Data Center eli Miinasodankäynnin tukitietokeskus).

Koulutustaustaltani olen geofyysikko. Valmistuin Oulun yliopistolta 1994 ja väittelin Helsingin yliopistolle vuonna 2000. Kustokseni kertoi minun olevan Suomen ensimmäinen naisgeofyysikko, joka on suorittanut sekä perustutkinnon että tohtorintutkinnon geofysiikkaan.

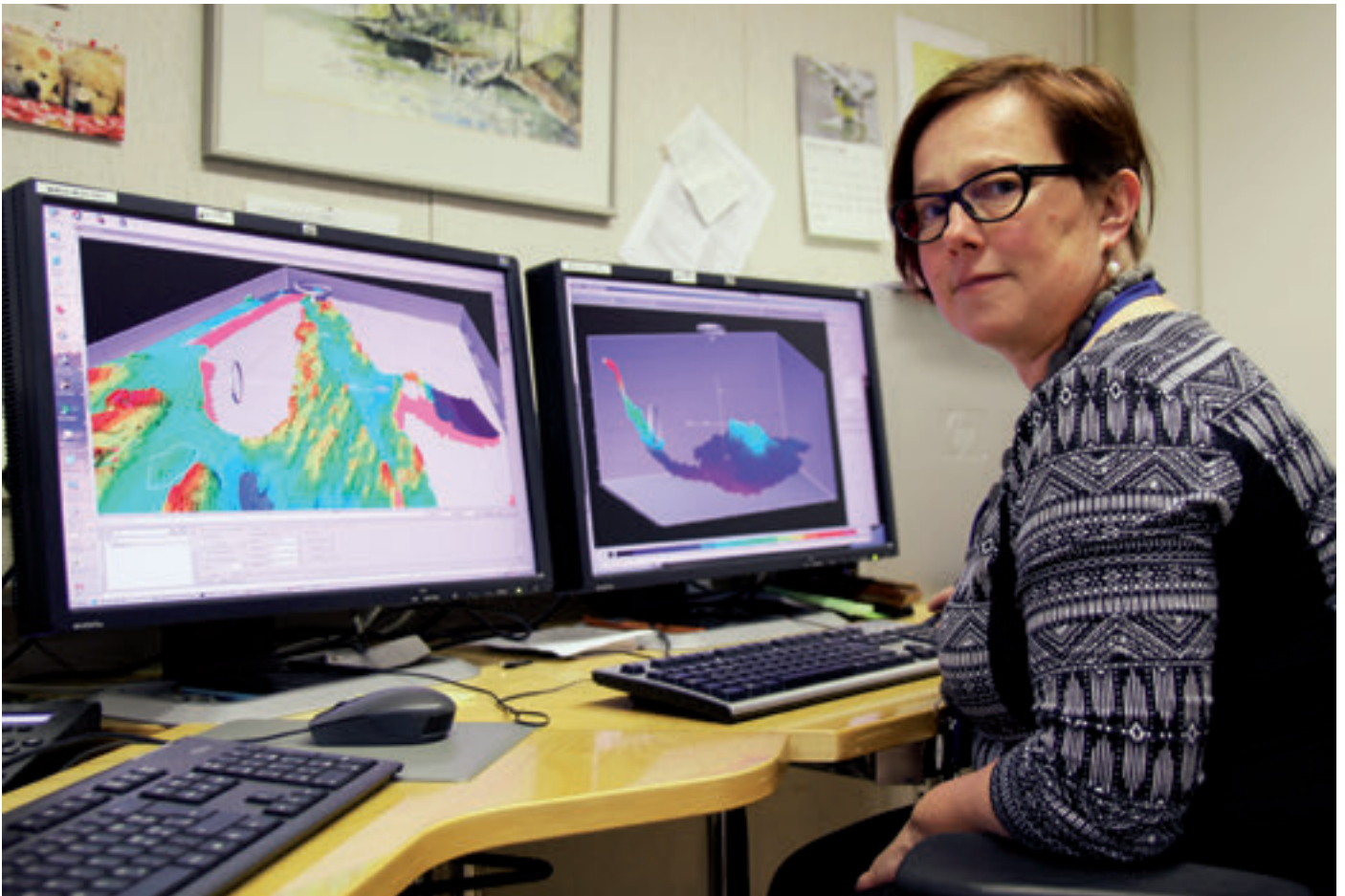
- On hienoa olla jossain asiassa uranuurtaja. Geofysiikan opintojen lisäksi olen suorittanut vahvaksi sivuaineeksi maaperägeologian.

- Urani merivoimissa alkoi vuonna 2004 Merivoimien tutkimuslaitoksella, jolloin aloitin tutkijana Merigeologian sektorilla. Siellä ajauduin pian Miinantorjunta-alushankkeeseen. Hankkeessa kuuluiin ryhmän, joka rakensi MWDC:tä. Vuonna 2011 MWDC:n sijoituspaikaksi päätettiin silloinen Saaristomeren meripuolustusalueen operatiivinen osasto. Ja niinpä sitten muutin Suomen Turkuun.

MWDC:n olosuhdeasiantuntijan tehtävään kuuluvat pääasiassa aluksilta saapuvan ympäristöllisen aineiston jälkikäsittely helposti hyödynnettävään muotoon. Tehtävissäni olen myös opettanut Itämeren syntyprosessia ja geologiaa sekä varusmiehille että kadeteille.

Vuoden 2016 haasteita henkilökohtaisella tasolla on menestyä tammikuussa Avantouinnin SM-kisoissa Lohjalla ja maaliskuussa MM-kisoissa Tjumenissa.

FT Sari Penttinen

Sari Penttinen työnsä ääressä monikeilainaineiston jälkikäsittelyä tekemässä.

Henkilöstöosasto

Olemme yksi Rannikkolaivaston esikunnan kolmesta osastosta. Työtä teemme osaavien miesten ja naisten voimin. Päämääränämme on turvata Rannikkolaivastossa osaava, toimintakykyinen ja motivoitunut henkilöstö, joka on laadultaan, tahdoltaan ja määrältään riittävä normaali- ja poikkeusolojen tilanteissa.

Henkilöstöalamme vastaa siitä, että hankimme Rannikkolaivaston normaaliolojen organisaatioon henkilöstön rekrytoimalla ja poikkeusolojen organisaatiomme sijoittamalla palkatun henkilöstömme sekä osaltaan huolehtimalla koulutettujen asevelvollisten sijoittamisesta. Henkilöstön tultua Rannikkolaivastoon henkilöstöala tukee heidän sitouttamistaan, jotta jokainen voisi tehdä tehtävänsä tyytyväisenä. Sitouttaminen tapahtuu huolehtimalla palkkaukseen sekä palvelussuhteen ehtoihin ja etuuksiin liittyvien asioiden hoitamisesta ja ohjaamisesta. Palkitsemiseen liittyvien asioiden valmistelu ja tuki on myös toimialan tehtävissä erittäin tärkeässä roolissa. Lisäksi toimiala ylläpitää henkilöstötilannekuvaa ja huolehtii esimiesten tukena oikeudellisten asioiden valmistelusta.

Koulutusala vastaa Rannikkolaivastossa henkilöstön osaamisen ja toimintakyvyn ylläpitoon ja kehittämiseen liittyvien asioiden valmistelusta ja ohjaamisesta. Toisena kokonaisuutena vastaamme oppimisympäristöjen kehittämisestä. Henkilöstön osaamisen ylläpito on pitkäjänteistä työtä. Aikajanana se alkaa perehdyttämisestä ja päättyy henkilön siirtymässä Rannikkolaivastosta toisiin tehtäviin tai reserviin. Palkatun henkilöstön lisäksi huomioitavana on myös asevelvolliset eli varusmiehet ja reserviläiset. Toimintakyvyn ylläpidon ja kehittämisen tavoitteena on, että henkilöstö säilyttää fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja eettisen toimintakykynsä kaikissa turvallisuustilanteissa. Vastuullamme on myös huolehtia siitä, että työ- ja palvelusturvallisuus huomioidaan kaikessa toiminnassa. Tavoitteena on, että kykenemme toimialalla ylläpitämään Henkilöstötilannekuvaa osaamisen ja toimintakyvyn osalta.

Kanslia tuottaa koko jouko-osastolle ja varuskunnalle erilaisia palveluja. Kanslian palvelukeskuksessa tehdään henkilöstöhallinnon tehtäviä, joista mainittakoon laivueiden työaikojen vieminen SAP:iin erilaisten työaikakorvausten maksattamiseksi, virkavapauksiin, muuttokorvauksiin ja sairauslomiin liittyviä asioita. Kanslia tuottaa myös kaikki kirjaamopalvelut ja arkistointiin liittyvät tehtävät. Johdon tukemiseen kanslia tuottaa sihteeripalvelut sekä viestinnän toteuttamiseen tarvittavat palvelut. Lukemattomat vierailut sekä eri tilaisuuksien järjestelytehtävät teettävät myös runsaasti työtä. Maanpuolustus- ja veteraanityön tukeminen kuten esimerkiksi veteraanikeräysten ja maanpuolustustapahtumien tuki ja järjestelytehtävät ovat kanslian arkipäivää. Kanslian monipuolisen tehtävänkentän täydentää varuskunnallisten tehtävien hoitaminen. Nimittäin Rannikkolaivaston komentaja on myös Turun varuskunnan päällikkö ja kanslian päällikkö toimii oman tehtävänsä ohella myös varuskunnan komendanttina.

Tehtävät ovat siis varsin moninaiset ja ne on hoidettava pääosin kaikissa turvallisuustilanteissa.

Kirjaamossa ei normipäiviä vietetä

Rannikkolaivaston kirjaamossa jokainen päivä tuo tullessaan jotain uutta, harmaata arkiston arkea ei täällä tunneta.

Laivaston kirjaamon toiminta henkilöityy vahvasti kirjaamon esimies **Margit Riikoseen** ja arkistos sihteeri **Hanna Virkkuseen**, jotka ovat vastanneet toiminnasta yhdessä jo vuodesta 2006 alkaen. Riikonen tosin ehti aloittaa tehtävässä pari vuotta Virkkusta aiemmin. Yhteistyö naisten kesken sujuu kitkatta, sillä kumpikin on opetellut tekemään kaikki kokonaisuuden kannalta vaadittavat työt ja sijaistaminenkin onnistuu lennossa. Myös luonteenpiirteet täydentävät toisiaan; siinä missä Riikonen pohtii, on Virkkunen impulsiivinen.

- Margit on järki ja minä action, heittää Virkkunen nauraen.

Hyvin sujuva yhteistyö ei ole jäänyt huomaamatta organisaatiossa, vaan se palkittiin Rannikkolaivaston ensimmäisenä vuosipäivänä "Laivaston tiimi"-palkinnolla. Palkinto yllätti Riikosen ja Virkkusen positiivisesti.

Monipuoliset tehtävät

Parasta kirjaamotyössä on naisten mielestä työn itsenäisyys ja vaihtelevuus, päivät ovat aina erilaisia.

- Tehtäviä on paljon erilaisia, perustehtävien lisäksi on pääkäyttäjyyttä asiantuntijajärjestelmissä, käyttövaltuushallintaa ja lisäksi annamme paljon ihan vierihoidtoa. Esimerkiksi uusille työntekijöille opetamme järjestelmien käyttöä kirjautumisesta alkaen, Riikonen kuvaillee.

Julkisen lisäksi he käsittelevät salaisista puolta, johon liittyy monia normaalin kirjaamotyön ulkopuolisia tehtäviä. Niin sanottuun perustyöhön kuuluvat organisaation fyysisen ja sähköisen postin jakaminen, lähtevä asiakirjaliikenne, tehtävien jakaminen, arkistointi ja paljon tietopalvelua. Vähän etsivän kykyjäkin tarvitaan.

Usein joudumme selvittämään asioita ja etsimään tietoa mutkien kautta. Kun tieto sitten lopulta (aina) löytyy, niin kylähän siitä iloisen mielen saa, Virkkunen kertoo.

Meripuolustusharjoituksessa mukana Marraskuussa 2015 Riikonen ja Virkkunen osallistuivat Meripuolustusharjoitukseen osin vuorottain osin yhtä aikaa koko harjoituksen ajalla.

- Harjoituksessa etsimme toimintatapa, sillä kirjaamo ei ole pitkään aikaan ollut mukana harjoituksissa, Riikonen toteaa. Hän hänelle harjoitus oli neljäs laatuaan, Virkkuselle ensimmäinen.

- Harjoituksistakin pitää jäädä dokumentteja, myös tutkimuksen ja juridisen tarpeen pohjalta, Virkkunen muistuttaa.

Harjoituksessa Virkkuselle selkeytyi esimerkiksi uusien operatiivisten järjestelmien käyttö, joiden haltuunotto poikkeusoloja varten on tärkeää.

Nina Soini

Huolto-osasto

Puolustusvoimauudistuksen tuulet tuulettivat kenties voimakkaimmin esikunnan osastoista huolto-osaston toimintoja, olihan puolustusvoimauudistus pääosin logistiikan kentän muutosta. Uudistuksessa perustettiin Puolustusvoimien logistiikkalaitos, jonka toimet vaikuttavat voimakkaasti myös Rannikkolaivaston toimintoihin.

Huolto-osastoa johtaa osastopäällikkö (huoltopäällikkö) suoranaisina alaisinaan huoltoalaa johtava osastoesiupseeri, taloushallintoalaa johtava talouspäällikkö ja aluskatsastuspiiriä johtava aluskatsastuspiirin päällikkö. Huolto-osaston tehtäviä ovat Rannikkolaivaston huollon operatiivinen johtaminen ja suunnittelu, alusten ja järjestelmien käytettävyyden seuranta, täydennysten suunnittelu ja johtaminen, huollon maa-kuljetusten suunnittelu ja johtaminen, Rannikkolaivaston kuljetusvälinesijoittaminen, huoltopalveluiden suunnittelu ja johtaminen, tilojen käytön suunnittelu, ympäristöasioiden johtaminen ja suunnittelu sekä taloushallinnon johtaminen.

Aluskatsastuspiirissä työskentelee aluskatsastuspiirin päällikön lisäksi erikoisupseereja, joista kahden virkapaikka on Upinniemessä. Aluskatsastuspiirin päätehtävänä on puolustusvoimien aluskaluston merikelpoisuuskatsastusten ja alusteknisten tarkastusten toteuttaminen. Päätehtävän lisäksi aluskatsastuspiiri johtaa kunnossapidon tason 1 järjestelyjä Rannikkolaivastossa, taisteluväline- ja laiva-alan tutkintojen sekä näyttökokeiden suunnittelua ja toteutusta sekä Rannikkolaivaston sähköorganisaatiota. Aluskatsastuspiiri toimii kiinteässä yhteistoiminnassa laivueiden kanssa muun muassa vuosittaisen alusten käyttö- ja huoltosuunnitelman laadinnassa. Tällä luodaan perusteet taistelu- ja apualusten jatkuvaan valmiuteen kansallisen puolustuksen toteuttamiseksi.

Läheisiä yhteistyösopuolia ovat Merivoimien esikunnan lisäksi Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen esikunta ja erityisesti sen Järjestelmäkeskuksen merijärjestelmäosasto sekä Millog Oy.

Huoltoalalla työskentelee osastoesiupseerin lisäksi osastoupseereja ja materiaalipäällikkö. Huoltoala vastaa Rannikkolaivaston huollon suunnittelusta ja ohjauksesta niiltä osin, jotka eivät kuulu aluskatsastuspiirin tai taloushallintoalan vastuulle.

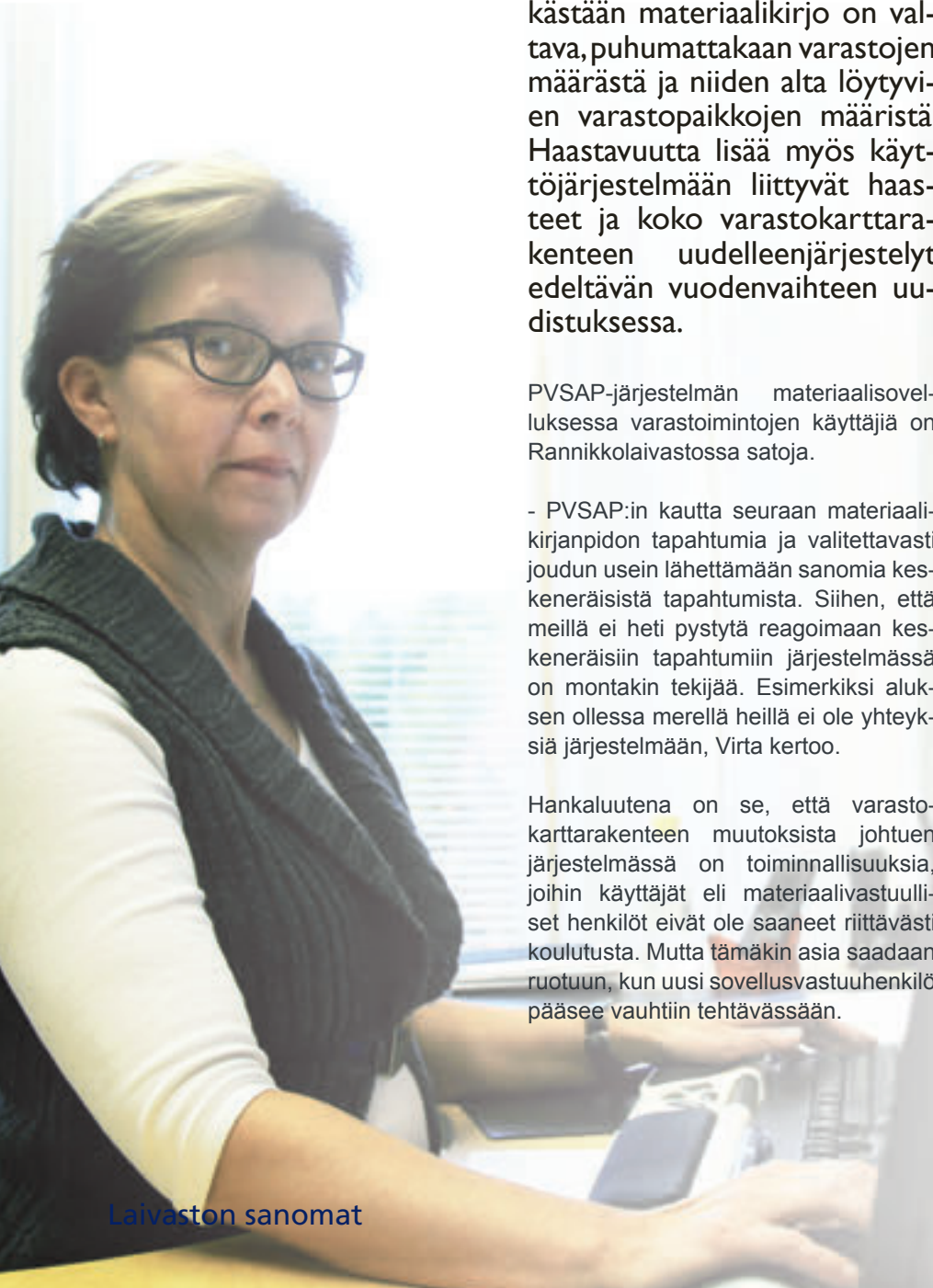
Taloushallintoalalla työskentelee talouspäällikön lisäksi hankinta- ja taloussihteerit. Taloushallintoala toteuttaa ja johtaa Rannikkolaivastolle kuuluvia hankintoja. Taloushallintoala toimii määrärahojen käytön suunnittelun ja seurannan osalta kiinteässä yhteistyössä operatiivisen osaston suunnittelualan kanssa ja laatii tarvittavat määrärahojen käytön suunnitelmat ja seurannat. Taloushallintoala toteuttaa Puolustusvoimien palvelukeskuksen ohjauksessa määrärahojen käytön oikeellisuuden valvontaa ja laatii toiminnan edellyttämät väli- ja tilinpäätösraportit.

Yhdessä eteenpäin!
Huoltopäällikkö

Merkittävimpiä huoltoalan suunnittelu- ja johtamisvastuulla olevia toimintoja ovat:

- Logistiikkalaitokselle vuosittain koottavien palvelutarpeiden kartoitus ja kokoaminen
- Turun varuskunnan tukeutumisohjeen valmistelu yhdessä palveluntarjoajien kanssa
- Kuljetus-, täydennys- ja huoltopalvelualan normien ja käskyjen valmistelu
- Kumppanuussopimuksien (mm. Sotilaslääkietieteenkeskus ja Leijona Catering Oy) valmistelu
- Materiaalihallinnon toimintojen ohjaus, valvonta ja koulutus Rannikkolaivastossa
- Materiaalista luopumisen johtaminen ja katselmointien toteuttaminen
- Ympäristöasioiden ohjaus
- Tilahallinnan suunnittelu ja ohjaus
- Joukko-osaston lausuntojen valmistelu viranomaislausuntopyyntöihin liittyen (ympäristöasiat, tilahallinta, kaavoitukset yms)

Materiaalipäälliköllä monipuolinen tehtäväkenttä

Rannikkolaivaston huolto-osaston materiaalipäällikkö **Arja Virran** valvovien silmien kautta kulkee kaikki joukko-osaston materiaali PVSAP-järjestelmässä. Tehtävä on monipuolinen ja vaativa. Jo pelkästään materiaalikirjo on valtava, puhumattakaan varastojen määrästä ja niiden alta löytyvien varastopaikkojen määrästä. Haastavuutta lisää myös käytöjärjestelmään liittyvät haasteet ja koko varastokarttarakenteen uudelleenjärjestelyt edeltävän vuodenvaihteen uudistuksessa.

PVSAP-järjestelmän materiaalisovelluksissa varastoimintojen käyttäjiä on Rannikkolaivastossa satoja.

- PVSAP:in kautta seuraan materiaalikirjanpidon tapahtumia ja valitettavasti joudun usein lähettämään sanomia keskeneräisistä tapahtumista. Siihen, että meillä ei heti pystytä reagoimaan keskeneräisiin tapahtumiin järjestelmässä on montakin tekijää. Esimerkiksi aluksen ollessa merellä heillä ei ole yhteyksiä järjestelmään, Virta kertoo.

Hankaluutena on se, että varastokarttarakenteen muutoksista johtuen järjestelmässä on toiminnallisuuksia, joihin käyttäjät eli materiaalivastuulliset henkilöt eivät ole saaneet riittävästi koulutusta. Mutta tämäkin asia saadaan ruotuun, kun uusi sovellusvastuuhenkilö pääsee vauhtiin tehtävässään.

- Materiaalisovelluksen loppukäyttäjät ovat kuitenkin hyvin rohjenneet alkaa käyttää järjestelmää, ja kynnys järjestelmän käyttöön onkin alentunut selvästi. Haasteista huolimatta töitä on tehty paljon ja hyvässä hengessä, Virta kiittelee.

- Erytiskiitokset joukkoyksiköiden tukihenkilöille ja Rannikkoprikaatiin Teija Andronofille antamistanne loppukäyttäjien sovellustuesta.

Virran tehtäviin kuuluu myös materiaaliitoimintojen ohjaus, suunnittelu ja valvonta, materiaalivirtojen seuranta ja valvonta. Lisäksi hän seuraa materiaalivalvonnan toteutumaa, ylläpitää materiaalihallinnon riskienhallinnan arviointikehikkoa ja ylläpitää sekä kehittää materiaalivalvontaa hallintoyksikössä.

- Pääesikunnan normiin puolustusvoimien materiaalihallinnosta on nyt saatu noin vuoden käyttökokemukset kentältä ja muutostarpeet päivitetään uuteen normiin, joka pitäisi julkaista 1.2016. Päänormin päivityksen jälkeen pääsen muokkaamaan Rannikkolaivaston materiaalihallinto-ohjetta. Uuden ohjeen saamme käyttöömmme alkuvuodesta. Sen myötä toimintatapamalleihin tulee muutoksia. Esimerkiksi materiaalivalvontatarkastuksia tehdään nyt uudella tavalla, Virta kuvailee.

Haasteista huolimatta Virta pitää mielenkiintoisesta työstään ja uskoo että vuoden 2015 tuomien isojen muutosten aiheuttamista haasteista päästään pian yli selvemmillä vesillä.

Erikoisosaamista ja -suorituskykyä vedenalaiseen miinasodankäyntiin

4. Miinantorjuntalaivueen päätehtävänä on meriyhteyksien turvaaminen miinantorjunnan osalta. Tehtävää toteutetaan laivueen esikunnan, kolmen Katanpää-luokan miinantorjunta-aluksen sekä Kuha- ja Kiiski-luokan raivaajien avulla. Katanpää-luokka edustaa Merivoimien uusinta taistelualuskalustoa ja hankkeen kolmesta aluksesta kaksi on jo käytössä Suomessa ja kolmas rakenteilla Italiassa.

Laivueen työkenttä vedenalaisen toiminnan saralla on varsin monimuotoinen. Normaalioloissa laivueen alukset toteuttavat pohjankartoitusta tärkeimmillä meri- ja satama-alueilla sekä harjoittelevat merimiinojen etsintää, tunnistusta ja raivausta.

“Laivueen työkenttä vedenalaisen toiminnan saralla on varsin monimuotoinen.”

Merialueidemme vesi- ja pohjaolosuhteet ovat varsin haastavat, jolloin miinantorjuntajärjestelmiltä vaaditaan poikkeuksellisia ominaisuuksia kohteiden löytämiseksi ja tuhoamiseksi. Tähän tehtävään erityisesti suunniteltu Katanpää-luokan työkalupakki on jo osoittautunut toimivaksi ja suorituskykyiseksi. Pinnan alla voidaan toimia ja vaikuttaa suorituskykyisillä järjestelmillä, joita voidaan tarvittaessa käyttää samanaikaisesti eri toiminta-alueilla.

Monipuolista harjoittelua ja testausta purjehduskaudella

Suomessa operatiivisessa käytössä olevat miinantorjunta-alukset Katanpää ja Purunpää ovat jatkaneet testauskoulutusta ja takuukauttaan. Samalla osa laivueen henkilöstöstä on osallistunut Italiassa Vahterpään rakennusvalvonnan tukemiseen ja vastaanottokokeisiin.

Harjoitustoiminnan osalta toimintavuoden tehtäväkenttä on ollut varsin monimuotoinen käsittäen osallistumisen merivoimien eri johtotason harjoituksiin sekä kansainvälisiin harjoituksiin osana monikansallisia taisteluosastoja.

Laivueen pääkaluston, Katanpää-luokan alusten lisäksi miinantorjunnan kokonaisuuteen kuuluvat Kuha- ja Kiiski-luokan heräteraiivaajat, joiden käytöstä vastaa maakuntayksikkö, Raivaajaosasto Sääksi. Osasto on harjoitellut tiiviisti valmiuskauden aikana niin vapaaehtoisten harjoitusten muodossa kuin kertausharjoituksiin kutsuttuna. Raivaajat tarjoavat monipuolisen alustan aktiivisen ja motivoituneen reserviläisjoukon harjoitteluun, ja samalla varmistetaan tarvittavan suorituskyvyn säilyminen.

Kuluneen purjehduskauden 2015 aikana merivoimien raivaussukeltajatoiminta on otettu edelleen tiiviimmäksi osaksi miinantorjunnan kokonaisuutta.

Raivaajasukeltajakurssin aluskoulutusjakso järjestettiin Katanpää-luokalla ja sukeltajatoimintaa on harjoiteltu osana laivueelle käskettyjä tehtäviä. Tulevaisuudessa laivueen rooli koko valtakunnan raivaajasukeltajaosajana tulee kasvamaan entisestään.

4. Miinantorjuntalaivue - matkalla huomiseen

4. Miinantorjuntalaivue tarjoaa monipuolisen tehtäväkentän niin henkilökunnalle kuin varusmiehillekin. Merivoimien tuoreimpana aselajina miinantorjunta osaltaan varmentaa merivoimien päätehtävän, meriyhteyksien suojaamisen toteuttamisen. Motivoituneen henkilöstön, modernin aluskaluston ja sen suorituskyvyn myötä laivue on valmiina vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin MITO-hengen mukaisesti.

Komentaja Kristian Isberg.

Komentaja Kristian Isberg

4. Miinantorjuntalaivueen komentaja

Remustellen menemään

Katanpää-luokan miinantorjunta-aluksen kalustoon kuuluva AUV 2 (Autonomous Underwater Vehicle) eli REMUS on yksi monista aluksen miinantorjuntasensoreista.

”Isoveljensä” Huginin tavoin Remus soveltuu monenlaisiin tehtäviin. Sitä käytetään pääasiallisesti miinanetsintään, mutta paikoitellen myös pohjan-kartoitustehtäviin. Tehtävät sijoittuvat kapeikkoihin, matalille väyläosuuksille sekä satamien ja laituriin läheisyyteen. Lisäksi sillä voidaan suorittaa virka-aputehtäviä kuten ruumiiden etsintää ja rikospaikkatutkintaa.

Remuksen etuna on sen siirrettävyys sillä laite itsessään on pienikokoinen ja painaa vähän. Remus-partioon kuuluu laitteen lisäksi noin kolme henkilöä, jotta se voi operoida. Teoriassa tämän kaltainen partio voidaan siirtää mihin päin Suomea tai maailmaa tahansa. Kriisinhallintatehtävät eivät siten ole myöskään poissuljettuja. Tähän mennessä siirtymiset ovat kuitenkin tapahtuneet vain kotimaassa virka-aputehtäviin liittyen.

Merellinen toimintaympäristö ei suinkaan ole siis ainut paikka missä Remusta voidaan käyttää. Virka-aputehtävien puitteissa Remus-partio onkin suorittanut tehtäviä Kuopiota ja jopa Oulua myöten. Monesti on käynyt jopa niinkin, että kun Remuksen on kuultu suorittavan tehtävää jollain alueella, on ko. alueen viranomaisilta tullut kyselyjä voisiko Remus-partio tulla apuun. Maine hyvästä työstä on siis kiirinyt ja hyvälle laitteelle löytyy aina käyttöä puhumattaakaan osaavasta ja motivoituneesta henkilöstöstä. MITO-henki onkin muodostunut Rannikkolaivastossa käsitteeksi.

Puhuttaessa Remuksesta, kyseessä ei ole mikään tahansa laite vaan kansainvälisestikin tunnustettu suorituskyky sillä muun muassa Yhdysvaltain laivastolla on käytössä sama malli kuin Suomessa. Laite edustaakin tekniseltä tasoltaan luokkansa huippua. Remuksen perustoimintoja on sen teknisestä edistyneisyydestä huolimatta helppo käyttää ja sen perusteet opetetaan henkilökunnan lisäksi varusmiehille.

Remus-partio lähetetään usein suorittamaan omaa tehtävää kauemmas aluksesta jolloin pienryhmätoiminnan elementit korostuvat. ”Remustelut” ovatkin monen operaattorin ja varusmiehen mielestä töiden parasta antia sillä tähtitaivas saaristossa, hyvä porukka ja hurtti huumori eivät voi jättää ketään kylmäksi vaikka sää välillä sellainen olisikin.

Lutnantti Joel Mattsson,
miinantorjunta-alus Katanpään
miinantorjuntaupseeri

Varusmieskoulutus Katanpää-luokalla

Katanpää-luokalla koulutetaan varusmiehiä jo kolmatta saapumiserää. Ensimmäinen saapumiserä otettiin vastaan Purunpäällä syksyllä 2014, jonka jälkeen varusmieskoulutuksen päävastuu on ollut Katanpäällä.

Kokemuksia varusmieskoulutuksen toteutuksesta ja laadusta on vaihdettu perusyksiköiden välillä ja saadun palautteen perusteella koulutus on asetumassa muotoonsa. Koulutukseen liittyvän suunnittelun määrä on ollut suuri verraten käytännön toteutuksen vaatimaan työhön. Kun uusi alusluokka aloittaa varusmiesten kouluttamisen, tulee suunnitteluun varata aikaa ja henkilöstöä. Koulutuskokemuksia muista yksiköistä tulee hyödyntää, mutta miinantorjunnan viitekehityksessä luodaan uutta koulutuskulttuuria. Varusmiesten tehtävät alusluokalla ovat ainutlaatuisia.

Mielekästä koulutusta merellä

Katanpäällä palvelee tällä hetkellä 11 varusmiestä, joista kuusi on matruuseja. Kansialiupseereja ja aliupseerioppilaita on yhteensä neljä. Aluksella palvelee myös upseerikokelas. Varusmiehet ovat Katanpäällä päässeet merelle melko paljon, ja juuri merellä tapahtuva koulutus on koettu mielekkäimmäksi. Oikeassa toimintaympäristössä vietetty aika voidaan käyttää tehokkaasti vahtipalveluksen ja koulutuksen muodossa.

Varusmiesten näkökulmasta koulutus on tarjonnut sopivasti haastetta. Saapumiserissä on ollut miesvajausta, mikä on vaikuttanut vahti- ja koulutusjärjestelyihin, mutta vaikeudet ovat kääntymässä voitoksi. Johtoajatukseksi on, että kenellekään ei jäisi yksipuolista kuvaa palveluksesta miinantorjunta-aluksella, vaan kaikille tulisi kokemusta monesta eri tehtävästä. On hienoa huomata, että kiinnostuneisuutta miinantorjuntaan osoittavat muutkin kuin kansialan varusmiehet. Varusmiesjohtajat ovat koulutuskulttuurin syventyessä saaneet yhä enemmän vastuuta, mikä on koettu hyväksi asiaksi. Varusmiesjohtajien esimerkillä mahdollistetaan osaltaan aluskohtaisen identiteetin säilyminen varusmieskoulutuksessa.

Kokonaiskuva miinantorjunta-aluksen tehtävistä

Lopulta varusmiesten henkilökohtaiseen tehtävään perehdyttäminen on käynyt luontevasti. Koulutustehtäviä on riittänyt koko henkilöstölle. Mitä lähempää varusmiehet pääsevät näkemään esimerkiksi sensorien käyttöä, sen parempi. Tavoitteena on luoda varusmiehille kokonaiskuva miinantorjunta-aluksen tehtävistä, mikä onnistuu parhaiten ottamalla varusmiehet mukaan kaikkeen toimintaan.

Koulutussuunnitelma muodostaa varusmieskoulutuksen rungon, jota alusluokakohtaiset erityispiirteet täydentävät. Pohjankartoitus- ja etsintätehtävät ovat yksilöllisiä sekä olosuhdesidonnaisia, joten varusmiesten panos vaihtuvissa tilanteissa on tärkeässä osassa. Jokaisessa tehtävässä on omat erityispiirteensä, ja Katanpään varusmiehet ovatkin tottuneet toimimaan yllättävissäkin tilanteissa. Aluksen koulutuskulttuurin keskeisenä osana korostuu juuri varusmiesten oma-aloitteisuus ja aktiivisuus.

Lutnantti Jan Westerberg
Miinantorjunta-alus Katanpään
koulutusupseeri

6. Pintatorjuntalaivue - valmiuden kehittämistä ja kansainvälistä yhteistoimintaa

Vuonna 2015 prioriteetit laivueessa ovat olleet valmiuden ylläpitäminen, operatiivisen valmiuden kehittäminen, hallinnon virtaviivaistaminen ja kansainvälisen yhteistoimintakyvyn kehittäminen.

Merkittävimpanä haasteena kuluvana vuonna on ollut keväällä alkanut Rauma-luokan ohjusveneiden käyttökielto ja siitä aiheutuneet toimenpiteet valmiusvelvoitteiden täyttämiseksi sekä Rauma-luokan kuntoon saattamiseksi. Tulevan kauden suunnittelu on par'aikaa käynnissä, mutta prioriteetit lienevät samansuuntaiset myös vuonna 2016.

Operatiivisen valmiuden kehittäminen

Operatiivisen valmiuden kehittäminen on tarkoittanut laivueessa merivoimien uusien johtamisjärjestelmien käyttöönottoa, taisteluosaston johtoportaan toiminnan kehittämistä sekä Rauma-luokan operatiivisen valmiuden nostoa ja miinalautta Pansion peruskorjauksen tukemista. Uusien johtamis- ja viestijärjestelmien käyttöön on harjaannuttu harjoitustoiminnassa niiltä osin kuin järjestelmien osia on tullut käyttöön.

Uusien järjestelmien tarjoamia mahdollisuuksia on kokeiltu harjoituksissa ja tätä tullaan jatkamaan myös ensi vuonna. Taisteluosaston johtoportaan toimintaa on kehitetty yhdessä sisarlaivueen kanssa hyödyntäen myös Ruotsin merivoimien parhaat käytännöt Task Unit-tason johtoportaan toiminnasta.

Hallinnon virtaviivaistaminen

Merivoimien vuoden 2015 toiminnan teema on puolustusvoima uudistukseen liittyen uusien organisaatioiden toiminnan vakiinnuttaminen sekä uusien prosessien, toimintatapojen ja käytäntöjen omaksuminen.

Laivueessa merkittävin uudistuksen vaikutus oli esikuntarakenteen keventäminen, mikä edellytti tehtävien uudelleenorganisointia ja toimintatapojen tarkastusta. Hallinnon keventämiseen on pyritty hyödyntämällä tehokkaasti olemassa olevia tietojärjestelmiä sekä hallinnollisten prosessien virtaviivaistamisella. Tämä työ sarka tulee jatkumaan vielä vuonna 2016.

Kansainvälinen toiminta

Vuoden 2015 painopiste kansainvälisen yhteistoimintakyvyn kehittämisessä on ollut selkeästi Ruotsi-Suomi-yhteistyön syventäminen. Suomen ja Ruotsin merivoimien visio yhteisestä taisteluryhmästä (SFNTG) liikahti aimo askeleen kohti tavoitetilaa kevään 2015 harjoituksessa (FINSWEEEX15). Siinä merellisen taisteluryhmän alaisuudessa toimi pintataisteluosasto, jota johti ruotsalaisen 41. Pintataistelulaivueen komentaja *Cdr Anders Hörnfeldt*. Taisteluosastoissa oli kahdesta kansallisuudesta koottu taisteluosaston esikunta, sekä taistelu-alkuksia Suomesta ja Ruotsista.

Kehittämällä henkilöstön ja joukkojen osaamista kansainvälisillä kentillä, tuetaan samalla suoraan myös kansallisten suorituskykyjen kehittämistä. Naton laivastojoukkojen johtamismalli ja -menetelmät on valittu laivastojoukkojen kansallisen sekä SFNTG:n johtamisen ohjenuoraksi ja yhteisoperoinnin mahdollistajaksi. Tämä on mahdollistanut nykytilan, jossa taistelualuksille on käytännössä yhdentekevää onko johtoporas tai osaston muut alukset suomalaisia tai ulkomaisia. Yleiset johtamisen periaatteet ja käytännöt ovat samankaltaisia.

Vuonna 2016 laivue valmistautuu osallistumaan MLC Uusimaalla Baltops-harjoitukseen osana koulutuspurjehdusta sekä mahdollisesti Naton Noble Mariner-harjoitukseen. MLC Uusimaa valmistautuu osallistumaan Naton nopean toiminnan joukkojen reservijoukkopooliin vuonna 2017.

Komentaja Jan-Erik Aitos
6. Pintatorjuntalaivueen komentaja

Laivueen ydintehtävät koostuvat Suomen sotilaallisesta puolustamisesta, muiden viranomaisten tukemisesta ja osallistumisesta sotilaalliseen kriisinhallintaan. Tehtävät toteutetaan ohjustulenkäytön-, merimiinoituksen-, sukellusveneentorjunnan- ja ilmatorjunnan suorituskyvyillä.

Pansio-luokan miinalautoille lisää käyttöikää peruskorjauksessa

Toukokuun 28. päivänä 2015 Tampereella allekirjoitettiin ensimmäinen Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen merivoimallinen hankintasopimus: Pansio-luokan miinalauttojen peruskorjaus. Sopimuskumppaniksi tarjouskilpailun perusteella valikoitui Atlas Elektronik Finland Oy (AEFI). Atlas toimii kokonaisvastuullisena prime-toimittajana ja hanke on sille ensimmäinen tässä mittaluokassa.

Pansio-luokan miinalautat on rakennettu alunperin Olkiluodon telakka Oy:ssä. Ensimmäisenä niistä valmistui Pansio vuonna 1991. Pansion sisaralukset ovat Porkkala ja Pyhäranta. Vastaavassa järjestyksessä Pansio on nyt ensimmäisenä peruskorjattavana.

Alusluokka rakennettiin monikäyttöalukseksi, kuljetus-, huolto- ja täydennystehtäviin, sekä kriisinajan varalle miinoittajiksi.

Alusten suunniteltu elinikä ja tämänhetkinen kunto, sekä päivitetty suorituskykyvaatimukset tekivät alusluokan peruskorjaamisen ajankohtaiseksi, ja peruskorjaukset toteutetaan vuosien 2015-2017 aikana.

Peruskorjauksella jatketaan alusten elinikää noin 20 vuotta. Samalla ylläpidetään alusluokan miinanlaskukyky sekä meripuolustuksen kyky toteuttaa raskaita merikuljetuksia. Uutena suorituskykenä alusluokalle toteutetaan kyky toimia emäalustehtävissä täydentämässä muita merivoimien alusyksiköitä ja rannikolla toimivia joukkoja.

Työt Uudessakaupungissa

Peruskorjaus toteutetaan Uudenkaupungin Työvene Oy:n telakassa Uudessakaupungissa, jonne miinalautta Pansio saapui 4.8.2015. Porkkala ja Pyhäranta siirtyvät peruskorjattavaksi vuoden 2016 aikana. Pansion riisuminen ja purkaminen toteutettiin yhteistyössä MILLOG Oy:n sekä Rannikkolaivaston oman henkilöstön ponnistuksin. Aluksella ei ole varusmiehiä peruskorjauksen aikana.

Osa aluksen henkilöstöstä toimii rakennusvalvontatehtävissä Uudessa-kaupungissa ja loput tukevat muita 6. Pintatorjuntalaivueen aluksia hankkeen ajan, osallistuen vasta myöhemmässä vaiheessa järjestelmien asennuksiin ja koulutuksiin sekä aluksen koeajoihin.

Pansio on syyskuun lopusta alkaen telakalla ylösnostettuna lähes vuoden vaihteeseen saakka. Vesillelaskun jälkeen aluksen rakennustyöt ja järjestelmien asennukset sekä vastaanottotoiminta jatkuvat Uudenkaupungin telakassa aina syyskuun 2016 asti. Aluksen purkutoimenpiteiden seurauksena aluksesta on jäljellä enää yleistettynä vain aluksen runko.

Uudisrakennustoiminta tulee olemaan siis varsin mittavaa, ja saamme varmasti käyttöömmä aluksen, joka vastaa nykypäivän haasteita. Aluksen suunniteltu luovutus takaisin merivoimille on syys-lokakuussa 2016. Koko alusluokka on peruskorjattu vuoden 2017 loppuun mennessä.

Yliiluutnantti Kari Suni
Miinalautta Pansion päällikkö

va. Puolustusvoimat/Kari Suni

Miinalaiva Uusimaan viikko taisteluosastoharjoituksessa

Miinalaiva Uusimaa osallistui viikolla 41 Rannikkolaivaston Taisteluosastoharjoitus 2:een. Harjoitukseen lähdettiin maanantaina 5. lokakuuta klo 16.00 Pansion sotasatamasta, ja mukana oli taisteluosaston johtoporras.

Syyspäivä oli kirkkaan aurinkoinen ja keli hyvin rauhallinen. Illan ja yön aikana Uusimaa suoritti väyläajoharjoittelua. Varusmiesten tuoreelle 2/2015-saapumiserälle koulutettiin alusten kulkuvalojen ja merkkien tuntemusta.

Varsinainen harjoitustoiminta alkoi tiistaiamuna ohjustulenkäytön ja OTH-toiminnan (Over-the-horizon-targeting) osaharjoituksella. Uusimaa otti harjoitukseen osallistuneen Hornet-torjuntahävittäjän johtoonsa, ja alus jakoi meri- ja ilmatilannekuvaa hävittäjän kanssa Link 16:lla. Tämän jälkeen Hornet maalitti osastollemme harjoitusvihollisosastoja. Yhteistoiminnassa ilmavoimien kanssa harjoiteltiin siis lentokoneen antamaa maalinosoitusta taisteluosaston ohjustulelle.

Komentajan tarkastus ja laivatykkiammuntaa

Tiistaina iltapäivällä Rannikkolaivaston komentaja kävi aluksella tarkastuskäyntinsä yhteydessä kuulemassa havaintoja siihenastisesta toiminnasta. Illan aikana pidettiin viikoittainen miesmeressä -hälytysharjoitus.

Alus ankkuroitiin yön ajaksi Kasnäsin lähistölle, ja Rauma-luokan ohjusveneet Naantali ja Porvoo olivat kylkikiinnityksessä vierellämme.

Keskiviikkooamuna ajoimme Öron ampuma-alueelle ja suoritimme 57 mm laivatykkiammunnat Micropilot-lennonkin avulla. Tämän jälkeen siirryimme Skinnarvikiin vaihtamaan osan henkilöstöstä. Jatkoimme matkaa lounaaseen Vidskärin selälle. Päivän aikana suoritettiin väyläajoa ja henkilöstö harjoitteli toimintaa vauriontorjuntahälytyksellä. Veneiden avulla vaihdettiin lisää henkilöstöä Utön läheisyydessä, ja yöksi jäimme ankkuriin Vidskäriin. Illalla alusta ympäröivät huikeat revontulet, jotka erottuivat hienosti pimeässä ulkoisaaristossa.

Sukellusveneentorjuntaa ja miinoitusta

Torstain ohjelma painottui sukellusveneentorjuntaan. Perjantaiyönä emme levänneet ankkurissa, vaan harjoittelimme miinanlaskua Öron edustalla. Harjoitus päättyi osaltamme perjantaina päivällä, kun kiinnitimme Pansioon.

Varusmiesten harjoitusviikkoon merellä kuului normaalia vahtitoimintaa maalinosoitus-, tähystys- ja ruorinpitotehtävissä. Uudet matruusit saivat harjoitusta myös ankkurin sekä MOB-veneiden nostossa ja laskussa. Yöllä varusmiehet vuorottelivat ankkurivahdin tähystäjinä siltakannella.

Uutta oppia varusmiehille

Merenkulun erikoisalalla palveleva matruusi **Artturi Jokinen** kertoi oppineensa viikon aikana uutta mm. alusten kulkuvaloista ja merkeistä sekä ilma-alusten etäisyyden ja korkeuden arvioinnista maalinosoittajan tehtävissä. Jokisen mielestä parasta viikossa oli se, että sai olla merellä. Lisäksi hän pääsi näkemään suto-ammunnassa syvyysrakettien näyttävän lähdön.

Taisteluväline-erikoisalan matruusi **Juhani Laine** puolestaan toimi harjoituksessa mm. laivan 57-millisen ykköstykin lataajana. Lisäksi hän huolsi tykkiä ja latasi suto-raketteja heittämiin sekä toimi maalinosoittajana merivahdissa. Laine oppi uusia asioita omalta erikoisalaltaan, ja hänen mielestään parasta oli päästä ykköstykin sisään 57mm-ammunnoissa. Vahdin ajaminen oli Laineen mukaan hieman raskasta, mutta lepoaikaakin ”tvälläri” sai silloin tällöin.

Syksyisen kylmä, mutta aurinkoinen sää suosi Taisteluosastoharjoitus 2:een osallistuneita. Viikon aikana kokeiltiin uutta vedenalaista harjoitustoimintaa, jatkettiin multilink-järjestelmän käyttökokeilua, hiottiin vanhoja toimintamalleja sekä koulutettiin varusmiehiä.

Kersantti Anna Pikkarainen,
Operaattorialiupseeri /
Miinalaiva Uusimaa

Yhtenäinen laivue - yhteensovittettua pintatorjunnan suorituskykyä

Otsikossa esitetyn toiminta-ajatuksemme mukaisesti vuosi 2015 on ollut 7. Pintatorjuntalaivueessa integroitumisen ja toiminnallisen yhteensovittamisen leimaama.

Vuoden alussa toimeenpannun, kahden laivueen alusyksiköiden yhdistämisenä toteutetun organisaatiouudistuksen ja lukuisten henkilöstömuutosten johdosta integroitumista ja yhteensovittamista on toteutettu monella tasolla; alusyksiköiden sisällä, laivuekokoonpanossa sekä osana uutta Rannikkolai-vastoa tähtäimenä joukko-osastomme tavoitetila 2018.

Laivueen uuden organisaation sekä uusien toimintatapojen, käytäntöjen ja prosessien vakiinnuttamisen rinnalla tehtävimmme selkeitä painopisteitä ovat olleet käsketyt valmiuden ylläpito ja valmiusalusvelvoitteiden täyttäminen sekä laivueen operatiivisen valmiuden kehittäminen suunnitelmatasolla: ottamalla käyttöön uusia johtamisjärjestelmiä sekä harjoitustoiminnan keinoin.

Avainsuorituskyvyt iskussa

Toiminnassamme olemme vuoden 2015 aikana tähänneet ennen muuta avainsuorituskykyjemme - merimiinoitus-, ohjustulenkäyttö- ja ilmapuolustuskyvyn - ylläpitämiseen "iskussa" sekä näihin liittyen toiminnan yhteismitallisuuteen 6. Pintatorjuntalaivueen (6PITOLV) kanssa. Lisäksi laivueen integroituksessa uuteen Upinniemen varuskuntaan ja Rannikkoprikaatin tukeen sekä puolustusvoimallisten palveluntarjoajien, Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen, Millog Oy:n ja Puolustusvoimien palvelukeskuksen, tarjoamiin palveluihin on pyritty saumattomaan yhteistyöhön.

Satunnaisista kitkatekijöistä huolimatta moni asia on jo opittu tekemään uudella tavalla, mikä on edellyttänyt koko henkilöstöltä uutta ajattelua ja kykyä irtautua vanhoista toimintamalleista. Tässä olemme mielestäni onnistuneet erinomaisesti. Laivueen henkilöstö on vinyntynyt parhaimpaansa, kun uudistuksen toimeenpanon vaatimien ponnistusten lisäksi on hoidettu tinkimättömästi myös toimintasuunnitelmamme mukainen "perustyökuorma" sekä sen rinnalla

meille usein lyhyellä paloajalla käsketyt lisävelvoitteet, joista pääimmäisenä mainittakoon keväällä toteutettu lähes kolme kuukautta kestänyt Hamina -luokan tyyppikoulutus 6PITOLV:n henkilöstölle.

Uudistuksen jälkimainingeissakaan emme siis ole tinkineet laivueen ydin-toiminnasta kuten AKV/AKT -tehtävistä, pintatorjuntavalmiuden ylläpidosta, harjoitustoiminnan laadusta sekä asevelvollisten ja palkatun henkilöstön koulutuksesta. Myös aluskalustomme, järjestelmämme ja muu materiaali sekä henkilöstön toimintakyky on kyetty ylläpitämään hyvällä tasolla.

Tämä on ollut kova suoritus, ja meille asetettuihin haasteisiin vastaaminen on ollut mahdollista ainoastaan jokaisen laivueemme merisotilaan varauksellisuuden työpanoksen ja tuen ansiosta. Henkilöstömme on osoittanut tehtävissään vahvaa sitoutumista ja kehityshakuisuutta sekä luotettavuutta ja tuloksellisuutta kuten Rannikkolai-vastossa pitääkin. Tästä voim joukkoni komentajana tuntea aitoa ylpeyttä.

Toimintaohjeet vakiintuvat

Toimintavuonna 2016 pintatorjuntalaivueiden toimintaohjeet vakiinnutetaan jatkaen samalla määrätietoista harjoittelua vahvistettujen toimintaohjeiden mukaisesti. Laivueen vuoden 2016 tärkeimpiä harjoituskokonaisuuksia ovat merivoimien tulenkäyttö- ja meripuolustusharjoitukset ammuntoineen, Rannikkolaivaston taisteluosastoharjoitukset sekä kevään IT-harjoitus Lohtajalla.

Kansainvälisessä kehyksessä osallistumme ainakin SWEFIN -harjoitukseen ja tuemme miinalaivalla Merisotakoulun osallistumista pohjoismaisille merikadettipäiville.

Purjehduskaudella 2016 laivueemme päätehtävät ja toiminnan painopisteet säilyvät entisellään. Kuljemme siis edelleen AKV/AKT -tehtävät edellä. Taistelualusten purjehduslaajuus toteutuu pääosin samalla tasolla kuin vuonna 2015. Poikkeuksen tähän muodostavat miinalautat Porkkala ja Pyhäranta, joiden molempien peruskorjaus käynnistyy vuoden 2016 kuluessa.

Tavoitteenamme on entisestään edistää eri alusluokkien henkilöstön ristiinkoulutusta sekä osaamisen tasaamista ja toimintatapojen yhdenmukaistamista pintatorjuntalaivueiden välillä. Vastavasti yhteistoiminta laivaston muiden laivueiden ja ruotsalaisten pintatorjuntayksiköiden kanssa vakiinnutetaan rutiininomaiseksi. Tällä kaikella uskomme olevan myös kauaskantoisempi suorituskkyä kohottava ja suorituskkyjen käyttöä yhteen sovittava vaikutus Rannikkolaivastossa.

7PITOLV kääntää luottavaisin mielin keulansa kohti tulevaa purjehduskautta ja sitä seuraavia vuosia. Yhteistyöllä ja osaamisellamme kykenemme takuulla vastaamaan laivueellemme asetettuihin haasteisiin myös jatkossa.

Komentaja Jyri Saanio
7. Pintatorjuntalaivueen komentaja

Varusmiesten koulutus koulutuspurjehduksella 2015

Miinalaiva Hämeenmaa toteutti Merisotakoulun vuoden 2015 koulutuspurjehduksen 3.5.–15.6. Purjehdus suuntautui Itämerelle, Pohjanmerelle, Atlantille ja Välimerelle. Huoltosatamat purjehduksen aikana olivat Santa Cruz de Tenerife Espanjassa, Livorno Italiassa ja Gdynia Puolassa.

Aluksen miehistö

Aluksen palkatun henkilöstön, kadettien, SAMOJ-opiskelijoiden, Merisotakoulun henkilökunnan ja muun lisähenkilöstön lisäksi matkalle pääsi mukaan 15 varusmiestä miinalaiva Hämeenmaalta. Heistä 11 oli saapumiserän 2/14 varusmiesjohtajia ja neljä saapumiserän 1/15 laivakokkia.

Henkilöstön suuresta kokonaismäärästä ja aluksen rajallisesta majoituskapasiteetista johtuen osa aluksen omista varusmiehistä siirrettiin kasarmimajoitukseen purjehduksen ajaksi. Purjehdukselle mukaan päässeet varusmiehet toimivat pääosin miehistötason vahtitehtävissä. Tämä mahdollisti pääkoulutusryhmille suunnitellun koulutuksen toteuttamisen.

Vahtipalvelus päiväsaikaan

Varusmiehet jaettiin kahteen vahtiin, ja heidän arkensa koostui vahtipalveluksesta, koulutuksesta sekä alushuoltotoista kello 08.00–20.00. Yöaika klo 20.00–08.00 taas oli varattu valmisteluille, henkilökohtaiselle huollolle ja levolle, kun nuoremmat kadetit miehittivät vahtitehtävät. Talousjoukkueen laivakokit ja yksi varusmiesjohtaja pitivät aluksen palkattujen talousesimiesten johdolla huolen siitä, että kaikki viisi ateriaa päivässä tulivat ajallaan valmiiksi.

Vahtitehtäviin kuului klo 08.00–20.00 ohjaamossa ruorimiehen, maalinsoittajien (tähyistäjien) ja ohjaailijan apulaisen tehtävät. Taistelukeskusjoukkueen pintatilannekuva-operaattori ylläpiti meritilannekuvaa, kun taas kone-aliupseerit varmistivat aluksen pää- ja apukoneiden toimintakuntoisuutta konevahdissa.

Koulutukset vapaavahdissa

Varusmiesjohtajat suunnittelivat ja toteuttivat kukin neljästä viiteen koulutusta matkan aikana vertaisilleen annettujen aiheiden mukaisesti. Pidetyt koulutukset lisäsivät tietoisuutta muiden vahtipisteiden toiminnasta ja vertaisten palveluksesta aluksella. Yli erikoisalojen annettu koulutus keräsi runsaasti positiivista palautetta niin koulutuksen pitäneiltä kuin koulutettaviltakin. Aluksen liikuntavälineet olivat myös kovalla käytöllä, kun ohjattuja liikuntakoulutuksia pidettiin kuntosalilla ja peräkannella.

Vapaavahdin aikana palkatun henkilöstön pitämät koulutukset olivat pääosin merenkulku- sekä ase- ja ampumakoulutusta. 12.7mm-laivakonekiväärikoulutus huipentui vanhempien kadettien johtamiin ammuntoihin valoisalla sekä pimeällä. Erityismaininnan varusmiehiltä saivat myös meteorologin sekä lääkärin pitämät sää- ja ensiapukoulutukset.

Huoltopysähdyksien ohjelmaa

Huoltosatamissa varusmiehet osallistivat vuoroluettelon mukaisesti satamavahtitehtäviin aluksen muun henkilöstön kanssa. Satamavahdissa ylläpidettiin aluksen turvallisuutta, tyhjennettiin roskat ja jätteet, täydennettiin muonat ja polttoaineet sekä valmisteltiin aluksella järjestetyt tilaisuudet. Onneksi satamisessa ehti palvelustehtävien lisäksi levähtää ja tutustua myös paikalliseen kulttuuriin sekä nähtävyyksiin.

Gdynian sotasataman viereisessä laiturissa olleet sukellusveneet sekä kyseisen viikonlopun hellelukemat taisivat jäädä päällimmäisinä ulkomaanvierailuista mieleen.

Kohti kotisatamaa ja kotiutumista

Pitkä 44 vuorokautta kestänyt koulutuspurjehdus totutti varusmiehiä yltäjaksoiseen ja pitkäkestoiseen laivapalvelukseen merellä. Baltic Operations -harjoitus (BALTOPS) näytti myös meroimien kansainvälisen yhteistoiminnan puolen ulkomaisten sota-aluksien kanssa.

Alus palasi kotitukikohtaansa Upinniemeen tiistaina 16.6. Purku- ja huoltotöiden ohessa saapumiserän 2/14 johtajilla alkoivat viimeiset kotiutusjärjestelyt ennen torstain 18.6. kotiutumista.

Saapumiserän 1/15 laivakokkien osalta palvelus vielä jatkui, mutta heidän osamisensa oli noussut matkan aikana niin korkealle tasolle, että loppupalvelus sujui erittäin hyvin.

Mukana olleet varusmiehet antoivat asteikolla 0–5 koulutuspurjehduksen arvosanaksi 4,6 ja kiteyttivät koulutuspurjehduksen 2015 sanallisesti seuraavasti: *”Varusmiespalveluksen kiinnostavin ja paras koulutustapahtuma, joka ylitti kaikki odotukset. Yhteishenki aluksella eri henkilöstöryhmien välillä oli erinomaista”.*

Luutnantti Leo Laine

Varusmiesten koulutuksen suunnittelun vastuuhenkilö koulutuspurjehduksella

Ohjusvene Haminan vuositelakointi - kuukausi huoltoa, vuosi ajoa

Ohjusvene Haminan ajot keskeytettiin vuonna 2015 suunnitellusti reiluksi kuukaudeksi pääkoneen vaihdon ja telakoinnin ajaksi. Kuukauden aikana keskeisimmät työt olivat konejoukkueen vastuulla, mutta aluksen noustua kuivatelakkaan ulospäin kenties näkyvimät asiat liittyivät kansipuolen töihin. Järjestelmäala ei myöskään jäänyt telakoinnin aikana toimeksi, sillä työsarkaa riitti erinäisten asennusten ja järjestelmätestien muodossa.

Ennen varsinaista telakointia toinen aluksen pääkoneista vaihdettiin. Valmistelut pääkoneen vaihtoa varten vaativat monen päivän työt kone- ja kansipuolelta, sillä pääkoneen irrotuksen lisäksi perän asetilan katteet täytyi siirtää syrjään vaihdon ajaksi. Purkutöistä huolimatta ylimääräistä tilaa useiden tonnien painoisen pääkoneen noston ja laskun aikana jäi paikoin vain niin kutsutun ”maanantaihesarin” verran.

Pääkoneen vaihdon jälkeen alus ajettiin Upinniemen telakan laiturille, josta se vedettiin köysillä ja kahden hinaajana toimineen moottoriveneen avulla veden alle laskettujen pukkien päälle. Tarkkuutta vaatineen toimenpiteen jälkeen alus nostettiin paikalleen kuivatelakalle, jota samalla parhaillaan kunnostettiin. Ikää telakalla riittää, sillä se on alun perin venäläisten rakentama.

Noin kolmen viikon telakoinnin aikana konepuolen huoltotöiden lisäksi aluksen messit, käytävät, pesu- ja saniteetitilat sekä muun muassa keittiö saivat uutta ilmettä. Messien osalta seinät saivat uutta maalia pintaansa ja lattiat kunnostettiin. Keittiön lattia ja seinien pintarakenteita uusittiin, sekä tiskikone vaihdettiin. Myös aluksen käytävien seinät sekä saniteetitilat kunnostettiin ja maalattiin. Telakoinnin jälkeen aluksen yleiset sisätilat ovatkin lähes uuden veroiset.

Sisätilojen lisäksi myös luonnonvoimien armoille joutuvat ulkotilat saivat uutta maalia pintaansa. Aluksen maastokuviointi asettaa maalaamiselle omat haasteensa: alueita, esimerkiksi keulakantta, ei voida maalata valmiiksi kerralla ja maalauspartiot liikkuvatkin työn tuousa koko aluksen matkalla. Maalausprojekti pitää suunnitella etukäteen, jotta aluksen ulkopintojen maalaaminen voidaan toteuttaa tehokkaasti telakoinnin puitteissa.

Telakoinnin aikana koko aluksen henkilöstölle riitti töitä. Vastasaapuneet varusmiehetkään eivät ensimmäisinä tehtävinään päässeet merelle, vaan tutustumaan alukseen telakalla tapahtuvien huoltotöiden muodossa. Osallistuminen huoltotöihin kasvattaa jokaisen alustuntemusta, joten ruumiillinen työ ei mennyt (tälläkään kertaa) hukkaan.

Ohjusvene Haminan pääkoneen nosto kapeasta luukusta vaati tarkkuutta.

Monipuolinen Miinaviirikö

7. Pintatorjuntalaivueen I. Miinaviirikön muodostavat Pansio-luokan miinalautat Porkkala ja Pyhäranta. Näiden päätehtävä on merimiinoitus, jonka eri osa-alueiden ja lopulta kokonaissuorituksen harjoittelu vie suuren osan harjoitusvuorokausista.

Muita tehtäviä alusluokalla ovat erilaiset kuljetustehtävät sekä emäalustoiminta. Kuljetustehtävät vaihtelevat suurten panssariajoneuvojen tai rekka-autojen kuljetuksista miehistönkuljetustehtäviin tai materiaalin siirtotehtäviin. Miinalauttojen koon ja matalan syvyyksen ansiosta alusluokalla on useita vaihtoehtoisia lastauspaikkoja, joihin muilla taistelualusluokilla ei aina pääse.

Miinalauttojen tehtäväkenttä on hyvin laaja, josta johtuen palvelus 1. Miinaviirikössä on monipuolista ja vaatii yksilöltä kykyä oppia ja omaksua erilaisia asioita. Miinaviirikössä jokaisella erikoisalalla palvelee palkatun sotilashenkilöstön lisäksi varusmiehiä, jotka myös saavat koulutuksen kaikkiin vaadittaviin tehtäviin. Konemiehet pitävät konepäällikön alaisuudessa huolta laivatekniikasta, kun puolestaan taisteluvälinealan varusmiehet sekä laivakokit vastaavat oman erikoisalansa lisäksi kansipuolelle kuuluvista kunnossapito- ja muista tehtävistä. Erityisesti johtajatehtävät ovat haastavia, sillä myös varusmiesjohtajien tulee hallita erikoisalansa tehtävänsä niin hyvin, että he voivat omien tehtäviensä lisäksi kouluttaa ja valvoa miehistöä heidän tehtävissään.

Tehtäviä laidasta laitaan

Hyvä esimerkki monipuolisista tehtävistä ovat laivakokit, jotka päätoimenaan vastaavat muun henkilöstön muonittamisesta, mutta myös toimivat eri hälytystiloilla mm. ammusmiehinä taistellessa aluksen tykeillä, ensiapuryhmässä uhreja pelastettaessa, miinanlaskussa työntämässä merimiinoja peräportista sekä kiinnityksissä ja irrotuksissa muiden kansimiesten kanssa kansilla. Ja samalla pitäisi vielä tehdä jälkiruokaa henkilöstölle...

Saapumiserästä toiseen miinalautoilla palvelleiden varusmiesten palautteesta on noussut esiin selkeä vahvuusalue: pienellä porukalla toimittaessa, ja kaikkien tehdessä kaikkea yhdessä, ovat ryhmäkiinteys ja joukon me-henki hyvin korkealla. On todella palkitsevaa tehdä töitä motivoituneiden ja fiksujen varusmiesten kanssa, kun kaikilla on yhteinen päämäärä ja tavoite: tehdä työnsä niin hyvin kuin osaa.

Pansio-luokan miinalauttojen palvelusaika on tullut puoliväliinsä. Miinalautoista MLU (*Mid-Life Upgrade*)-projektiin on jo mennyt ensimmäisenä valmistunut Pansio. Muut miinalautat menevät alusluokan laivatekniikkaa ja käytettävyyttä parantavaan telakointiin vuoden 2016 aikana. MLU-projektissa on tarkoituksena parantaa etenkin alusluokan emäalustoiminnan mahdollisuuksia, jotta miinalautat pystyvät jatkossa tukemaan entistä paremmin taisteluosastona liikkuvaa kokonaisuutta.

Huollon tuominen ulommas ja lähemmäs muita taistelualuksia mahdollistaa jatkossa yhä pidemmät toiminta-ajat ja paremman valmiuden ylläpidon. Tehtävien lisääntyminen ei varmastikaan tee palvelusta Miinaviirikössä yhtään yksinkertaisemmaksi, vaan haastavat ja mielenkiintoiset tehtävät odottavat henkilöstöä jatkossakin.

Lutnantti Markus Halme
Miinalautta Porkkalan I-upseeri

Merellisen huollon synty ja ensiaskeleet

8. Huoltolaivue muodostettiin osaksi Rannikkolaivastoa puolustusvoimauudistuksen seurauksena vuoden 2015 alusta. Uuden laivueen ja historian ensimmäisen huoltolaivueen ensimmäinen toimintavuosi on kohta käyty läpi. Laivueen komentajan näkökulmasta vuosi on ollut erittäin mielenkiintoinen, mutta myös työntäyteinen. Laivueelle määrätty perustehtävät; merikuljetukset, operatiivinen suunnittelu ja öljyntorjunta sekä koulutus-tehtävät on toteutettu kaiken uuden ohessa.

Ensimmäinen toimintavuosi on edellyttänyt perustehtävien lisäksi paljon uutta. Olemme opetelleet toimimaan yhdessä Rannikkolaivaston kanssa merellisen laivueen tavoin. Tämä on tarkoittanut mm. alusten radiokielen muuttamista englannin kielelle. Alustoiminnan osalta olemme keskittyneet merellisen huollon toteuttamiseen. Tämä on ollut uudistuksen yksi keskeinen tavoite. Olemme saavuttaneet paljon hyviä käytäntöjä ja asiakkaamme (taistelualukset) ovat olleet tyytyväisiä kykyymme toteuttaa täydennykset merellä. Vuoden aikana olemme jokaisessa isommassa harjoituksessa lastanneet ampumatarvikkeita ja antaneet polttoainetta sekä muuta materiaalia merellä. Huollon kokonaisketjua olemme harjoitelleet syksyn pääharjoituksessa. Olemme siis kehittyneet paljon, mutta vielä on paljon parannettavaa, jotta koko logistinen ketju varastoilta merelle harjoitetaan niin hyvin, että se kestää kriisiajan haasteet.

Tässä korostuu myös reserviläisten osuus ja tämän vuoksi kertausharjoitukset olisivat korvaamattomia tulevina vuosina. Monta mielenkiintoista ja haasteellista vuotta on siis edessä.

Varastotoiminnoissa uudistuksen loppuunsaattaminen on edelleen työn alla. Etsimme jatkuvasti uusia toimintatapoja, jotka mahdollistaisivat tehokkaan palvelumallin vähentyneellä henkilöstöllä. Tällä hetkellä olemme muuttaneet muutamien varastojen toimintamalliksi tilaus-toimitusketjun. Olemme siis luopuneet aukioloajoista. Syksy näyttää millaisia tuloksia tämä kokeilu tuottaa.

Öljyntorjunnan osalta olemme pitäneet valmiusaluista vuoden jokaisena päivänä tulostavoitteiden mukaisesti. Öljyntorjunta-alus Hylkeen valmistuminen peruskorjauksesta keväällä lisäsi öljyntorjuntakykyä 30 %.

Edellisten vuosien tapaan öljyntorjunta-alukset ovat osallistuneet kansainvälisiin harjoituksiin useita kertoja. Uutuutena järjestimme alkusyksystä laivueen oman öljyntorjuntaharjoituksen. Harjoitus oli suurin kansallinen viime vuosina järjestetty öljyntorjuntaharjoitus, ja siihen osallistui SYKE:n lisäksi Helsingin pelastuslaitos.

Koulutuksen osalta olemme järjestäneet laivastoaliupseeri-, miehistö- ja laivakokkurssit. Kurssit on kyetty toteuttamaan Rannikkolaivaston tuella, koska omat henkilöstöresurssit eivät olisi olleet riittäviä. Kurssit ovat tuottaneet aluksille osaavia laivamiehiä ja -naisia. Kursseja kehitetään jatkuvasti saatujen palautteiden pohjalta.

Merikuljetukset ovat jopa kasvaneet edellisiin vuosiin verrattuna aiempien ennusteiden vastaisesti.

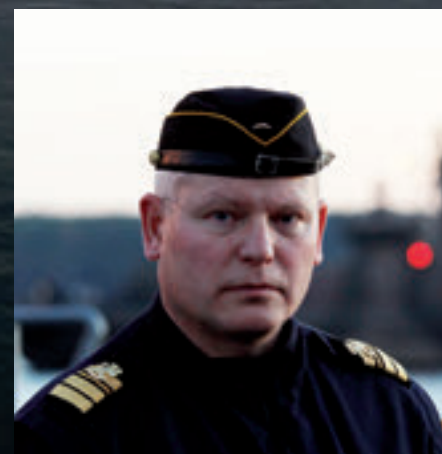
Merikuljetusten kasvu on tuonut haasteita. Kuljetusten tilausrytmi ja henkilöstön voimavarat eivät ole olleet tasapainossa. Mutta tästäkin on selvitetty – tosin alushenkilöstön ”selkänahan” kustannuksella. Olemme muuttamassa merikuljetusten tilausrytmiä vuodelle 2016, jotta toiminta saadaan normalisoitua. Kuljetusmäärät tulevat myös hieman laskemaan, kun Suomenlahden alueen saarten luovuttaminen saatetaan loppuun.

Koko vuoden ajan laivueen toimintaa on varjostanut henkilöstövaje. Laivueen henkilöstömäärä on alun perin ollut hieman alhainen ja uuden henkilöstön rekrytointi poistuman korvaamiseksi on ollut hidasta. Olisimme saaneet enemmän aikaa ainakin johtamisen ja uusien toimintatapojen luomisen osalta, jos henkilöstöresurssit olisivat olleet kirjavahvuuden mukaisia.

Tilanne onneksi korjaantuu osittain vuoden 2016 aikana.

Voidaan todeta, että laivueen ensimmäinen vuosi on ollut työntäyteinen ja erittäin haastava, mutta onneksi henkilöstö on sitoutunut uuteen tapaan tehdä asioita. Tämän ansiosta olemme saavuttaneet merellisen huoltokyvyn, jolla tuemme taistelualusten toimintaa. Kiitos kuuluu myös alusten kummikouppungeille, jotka ovat olleet aktiivisesti tukemassa uutta laivuetta.

Komentaja Juha Kotilainen
8. Huoltolaivueen komentaja

Varastojen monipuolinen maailma

Rannikkolaivaston 8. Huoltolaivueen Tukikomppanian Materiaalikeskuksessa toimii yhteensä kahdeksan eri varastoa.

Materiaalikeskuksen varastot palvelevat kaikkia Turun varuskunnan alueen asiakkaita, joita ovat Rannikkolaivaston lisäksi mm. Merivoimien esikunta, 2. Logistiikkarykmentti, Merisotakoulu ja Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus. Asiakaskuntaan kuuluvat myös maanpuolustusjärjestöt ja reserviläiset.

Puolustusvoimauudistus vaikutti merkittävästi materiaalikeskuksen toimintaan. Kevään 2015 aikana tuli selväksi, ettei ennen hyväksi havaittuun toimintatapamalliin ollut enää resursseja. Kevään aikana alkoi viritä ideoita ja kehitysehdotuksia. Härkää tartuttiin sarvista elokuun lopulla, jolloin työelämän konsulttinakin mainetta niittäneen sotilaspastori **Ari Suomen** johdolla aloitettiin luomaan uusia toimintatapamalleja varastokenttään.

Suunnittelutyö alkoi seminaarilla, johon osallistui koko materiaalikeskuksen henkilöstö. Suunnitteluprojekti ja uuden toimintatavan valmistelu jatkuu vuoden 2015 loppuun. Uusi toimintatapa malli tulee muuttamaan varastojen aukioloaikoja ja tilausmenettelyä, mutta varastoilta saatavat palvelut pysyvät ennallaan.

Tukitoimien keskittämisestä monia etuja

Materiaalikeskuksen toiminnot ovat hajautuneet Pansion tukikohdan alueella Tukikomppanian kasarmilta alueen perällä olevaan karttavarastoon, lisäksi Materiaalikeskus hallinnoi Heikkilän kasarmialueella olevaa varastotilaa. Kaikkien tukitoimien integroiminen osaksi Tukikomppaniaa on tuonut monia etuja ja yksikön eri toimialueet ovat tukeneet toistensa toimintoja.

Varastojen rooli näkyy päivittäisissä askareissa lähinnä varusteiden ja materiaalin noutoina ja palautuksina. Tämä asiakkaille näkyvä asiakaspalvelu on vain yksi osa varastojen toimintaa. Aukioloaikojen ulkopuolella varastoissa esimerkiksi valmistellaan laitteita ja materiaalia huoltokiertoon, tarkastetaan palautettua materiaalia, kunnostetaan rikkiäistä, päivitetään ohjelmistoja, hankitaan uutta, inventoidaan, hyllytetään, huolletaan, piirretään karttoja....

Saapumiserien vastaanottamiset ja isot sotaharjoitukset vaativat paljon valmisteluja, siksi onkin erittäin tärkeää että Materiaalikeskus saa tulevista tapahtumista ja vahvuuksista ennakkotiedon mahdollisimman aikaisin. Ajoissa saatu ennakkotieto mahdollistaa lisätarvemateriaalin tilaamisen ja jaettavan materiaalin esipakkaamisen, joka mahdollistaa sujuvan toiminnan joukkoja perustettaessa.

Mukaan huollon harjoituksiin

Materiaalikeskuksen rooli sotilaallisessa harjoituksessa on tähän asti rajoittunut lähinnä harjoituksen ensimmäiseen ja viimeiseen päivään. Tulevaisuudessa on tarkoitus lisätä harjoitusten aikana tapahtuvan huollon harjoittelua ja ulottaa varastokentän palveluja ulos kotisatamasta. Nyt suunniteltavaa tilaus-toimitusketjua luodaan pääsääntöisesti rauhanajan tarpeisiin, mutta silmälläpitäen kriisiajan toimintaa.

Materiaalikeskus on olemassa asiakkaita varten. Tehtävämme on tuottaa yksiköiden ja yksilöiden tarvitsemat tukitarpeet. Jatkuvat muutokset ja kiire asettaa haasteita joustavaan asiakaspalveluun, mutta haluamme kuitenkin aina yrittää suoriutua meille annetuista tehtävistä mahdollisimman hyvin. Haluan materiaalikeskuksen puolesta kiittää asiakkaitamme yhteistyöstä ja asenteesta, kehitetään yhdessä meille toimivin vaihtoehto.

Vuosi 2015 on ollut erittäin työntäyteinen ja sisältänyt paljon muutoksia. Henkilöstön avarakatseisuus ja yhteen hiileen puhaltaminen on mahdollistanut sen, että olemme pystyneet suoriutumaan meille annetuista tehtävistä. Tulevaisuudessa, kun uusi toimintatapamalli on saatu käyttöön, pyrimme tuottamaan aina entistäkin parempaa palvelua!

Yliiluutnantti Pasi Virtanen
Materiaalikeskus

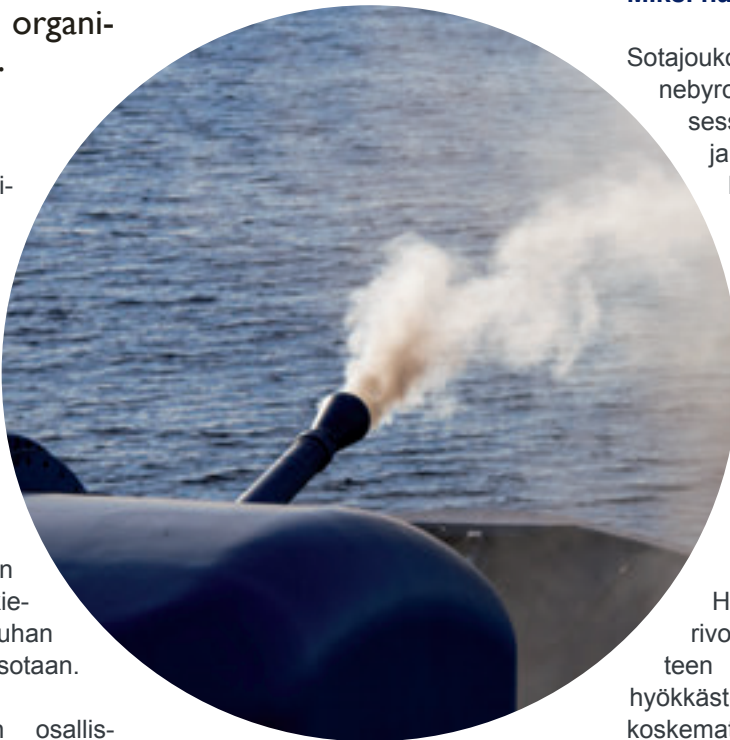
Rannikkolaivasto harjoittelee

Sotiminen on monimutkaista. Harjoittelemalla siihen löydetään yksinkertaisuutta ja toteutusvarmuutta. Rannikkolaivaston harjoitusvuosi 2015 poikkesi aiemmista vuosista johtuen merivoimien organisaation muuttumisesta.

Eri harjoitustyypit

Osallistujien mukaan harjoitukset voidaan jakaa kansallisiin ja monikansallisiin harjoituksiin. Ensinmainittuihin osallistuu vain suomalaisia yksiköitä, toisinaan myös muista viranomaisista. Nämä harjoitukset palvelevat puolustusvoimien päätehtävää, Suomen sotilaallista puolustusta tai viranomaisyhteistyötä ja ne toimeenpannaan kansallisin toimintatavoin ja suomen kielellä. Skenaariot ulottuvat rauhan ajan poikkeusoloista täyteen sotaan.

Kansainvälisiin harjoituksiin osallistuu joukkoja kahdesta tai useammasta maasta. Toisinaan suomalaisessa johdossa voi olla useamman maan joukkoja tai omat aluksemme ja voivat olla muunmaalaisen johdon alla. Kansainväliset harjoitukset palvelevat nekin Suomen sotilaallista puolustusta, koska niissä on samantyyppistä maalitoimintaa ja skenaarioita kuin kansallisissa harjoituksissa. Toisinaan niissä on sellaisia elementtejä, joita meillä ei itselämme ole, kuten sukellusveneitä.

Jotkut harjoitukset keskittyvät kapeaan suorituskykyalueeseen kuten viestiin, ilmatorjuntaan tai valmiudenkohotukseen. Toiset taas kattavat laajoja suorituskykykirjoja.

Miksi harjoitella?

Sotajoukon organisaatiotyyppi on konebyrokraatia, eli vakiintuneisiin prosesseihin nojaava hierarkkinen ja kurinalainen toimintatapa. Konebyrokraatia kestää kaikista organisaatiosta parhaiten ulkopuolista painetta, epävarmuutta ja yksilön stressiä, mutta vain jos toiminta on rutiininomaista, yksilön selkärangassa eli hyvin harjoiteltua. Harjoittele kuten sodit – sodi kuten harjoittelet.

Suunnitteluperusteet

Harjoitusaiheet juontuvat merivoimien tehtävistä: meriliikenteen suojaamisesta, merellisten hyökkästen torjunnasta ja alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta. Periaatteessa joka vuosi harjoitustarpeet ovat osimoilleen samat, koska tehtävätkin ovat muuttumattomat. Painotuseroja vuosien välillä kuitenkin on, ja esimerkiksi puolustusvoimauudistus on lisännyt kansallisia harjoituksia uusien organisaatioiden hioutuessa kuosiinsa.

Operaatiopäällikkö
Kuva: Karri Wihersaari

Monikansallinen esikuntaharjoitus Ruotsissa

Rannikkolaivaston esikunnan henkilöstöä osallistui Ruotsin puolustusvoimien ja Ruotsin maanpuolustusyliopiston yhteistoiminnassa järjestämään monikansalliseen CJSE15-harjoitukseen kymmenen päivän ajan huhtikuussa 2015.

CJSE15-harjoituksessa (Combined Joint Staff Exercise) skenaariona on YK:n mandaatilla toimiva kriisinhallinta-operaatio, jossa toimijoina ovat mm. YK ja NATO. Harjoituksen pääkohderyhminä ovat operatiivinen esikunta sekä maa-, meri-, ilma-, huolto- ja erikoisjoukkokomponenttien esikunnat.

Suomalaisesta näkökulmasta pääasialliset kohderyhmät harjoituksessa olivat Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijat esipuseeri- ja yleisesikuntaupseerikursseilta sekä SFNTG staff (Swedish-Finnish Naval Task Group, staff=esikunta).

SFNTG on suomalais-ruotsalaisen vision mukainen yhteisprojekti, joka tähtää valvonta- ja tiedustelutehtäviin kykenevän task group -tason laivasto-osaston perustamiseen vuoden 2023 vision mukaisesti. CJSE-15 on osa tähän tavoitteeseen liittyvää harjoituskokonaisuutta. Harjoitus toteutettiin Ruotsissa usealla paikkakunnalla.

Osa laajempaa kokonaisuutta

SFNTG staff koostuu suomalaisesta ja ruotsalaisesta henkilöstöstä. Osana harjoituksen tavoitteita oli saada esikunnalle kokemusta yhteistoiminnasta ja toimintatavoista, joita voitaisiin hyödyntää tulevissa harjoituksessa. Tässä onnistuttiin mainiosti, ja esikunnan onnistui panostaa käynnissä olevan harjoituskehityksen lisäksi myös jatkon kannalta oleellisiin asiakirjoihin ja suunnitelmiin.

Osa suomalais-ruotsalaisesta esikunnasta oli jo entuudestaan toisilleen tuttuja, sillä samaan harjoituskokonaisuuteen liittyi jo viime vuonna Suomessa pidetty NOCO 2014-harjoitus.

Esikunnan toiminnan kannalta on hyödyllistä, mikäli pääosa henkilöstöstä pysyy samana ainakin muutamien harjoitusten ajan. Näin esikunnan toiminta kehittyy, ja kyetään luomaan vakiintuneita, hyväksi havaittuja ja komentajan tahdon mukaisia toimintamalleja.

Kohti tulevia harjoituksia

CJSE antoi osallistuneelle henkilöstölle hyvää praktiikkaa viestiliikenteestä, käskyjen ja raporttien laadinnasta, tilannekatsausten pitämisestä sekä yleisesti toiminnasta kansainvälisessä esikunnassa. Harjoitusskenaarion tempo oli suhteellisen matala, joten kyettiin keskittymään sisäisiin toimintamalleihin ja rutiinien muodostamiseen.

Kokonaisuudessaan CJSE palveli esikunnan osalta hyvin SFNTG:n vision mukaista kehitystä. Harjoitus on Rannikkolaivaston ohjelmassa myös tulevina vuosina.

Kapteeniluutnantti Markus Mattila

Ruotsalais-suomalainen merellinen taisteluryhmä yhteisharjoituksessa

Merivoimat toteutti yhdessä Ruotsin merivoimien kanssa FINSWEEEX 2015 -harjoituksen 19. - 29.5.2015. Harjoitus perustui Ruotsin ja Suomen merivoimien visioon yhteisestä merellisestä taisteluryhmästä vuonna 2017: SFNTG, Swedish Finnish Naval Task Group.

Harjoitukseen osallistui yhteensä 15 suomalaista ja ruotsalaista alusta. Tässä harjoituksessa toimittiin Suomen ja Ruotsin aluevesien lisäksi kansainvälisillä merialueilla. Harjoituksen johto-esikuntana oli Merivoimien esikunta, ja taisteluryhmää johti Rannikkolaivaston komentaja kommodori **Timo Hirvonen**. Taisteluryhmän suomalais-ruotsalainen esikunta toimii merellä ruotsalaisella HMS Carlskronalla.

Taisteluryhmä pitää sisällään yhteisen esikunnan, pintatorjunnan taisteluosaston, miinantorjunnan taisteluosaston, amfibiotaisteluosaston ja huoltoyksikön. Amfibiotaisteluosasto ei tosin ollut mukana tässä harjoituksessa.

Pintataisteluosaston johtoaluksena toimi MLC Uusimaa ruotsalaiskomennossa. Miinantorjuntataisteluosastoa puolestaan johti suomalainen komentaja **Kristian Isberg** ruotsalaiselta HMS Trossöltä. Myös suomalais-ruotsalainen huoltoyksikkö oli suomalaiskomennossa.

Sukellusveneentorjuntaa

Harjoituksessa toteutettiin myös sukellusveneentorjuntavaihe. Sukellusveneentorjunta käsittää tiedustelun, paikantamisen ja hyökkäyksen sukellusvenettä kohti.

FINSWEEEX-harjoituksen sukellusveneentorjuntavaiheessa alusten tehtävänä oli löytää Tukholman saaristossa piileskelevä sukellusvene. Sukellusvene pakotetaan pintaan aseilla, jos tilanne niin vaatii. Käytössä olevat aseet ovat käsisyvyyspommi, syvyyspommi ja sukellusveneentorjuntatorpedo.

Ruotsalaisen aluksen HMS Helsingborgin päällikön mukaan menetelmät sukellusveneiden torjunnassa eivät juurikaan eroa maiden välillä. Havainnon saamisen jälkeen tärkeintä on päästä paikalle nopeasti väylien sulkemiseksi ja etsintäalueen rajaamiseksi. Yhteinen harjoittelu tähtää merellisen taisteluryhmän toimintavalmiuden saavuttamiseen.

Miinalaiva Uusimaa

Swedish Finnish
Naval Task Group

Sukellusveneentorjuntaharjoitus

Visby-luokan korvetti Karlskrona

METUI5 - Merivoimien tulenkäytön harjoitus 2015

Vuonna 2015 järjestettiin kaksi suurta kansallista merivoimaharjoitusta. Näistä ensimmäinen oli METUI5 elokuun puolivälissä. Aiheena oli tulenkäyttö, ja silloin puhutaan ohjuksista ja miinoista. Toimintaa tuetaan miinantorjunnalla ja huollolla. Kyseessä on Rannikkolaivaston ydintoiminta.

Merenhallinta on voimankäyttöä

Ken merta hallitsee, voi merta käyttää. Merenhallinta on pohjimmiltaan kykyä tuhota vihollinen, eli meriliikenteen suojaaminen pohjautuu tulenkäyttöön. Merivoimien vaikuttaminen perustuu merimaaliohjuksiin, miinoihin, tykistöön ja ilmatorjunta-aseisiin. Tässä kaksiviikkoisessa harjoituksessa testattiin ja kehitettiin pääasiassa merivoimien laivastojoukkojen tulenkäytön osaamista poikkeusoloissa.

Osallistujat

Harjoituksen johti merivoimien valmiuspäällikkö ja hänen johtamistoimintaansa oli tukemassa Merivoimien esikunnan operaatiokeskus. Kommodori Valkamon alaisuudessa oli kommodori Timo Hirvosen johtama Rannikkolaivasto sekä Rannikkoprikaatin joukkoja. Rannikkolaivasto oli harjoituksessa mukana yksiköillä kaikista laivueista ja eri esikunnan osastoista.

Toimeenpano

Harjoitus oli kaksiviikkoinen ja nousujohteinen. Se jakaantui ensin toteutettuun osaharjoitusvaiheeseen, jossa toimeenpantiin ennalta suunniteltuja harjoitteita. Tätä seurasi taktinen vaihe, joka oli kaksipuolinen ja dynaaminen. Vaiheiden välissä oli viikonlopun kestävä tauko. Harjoitusalueena oli pohjoinen Itämeri ja Saaristomeri.

Operaatiovaiheessa toistettiin samankaltaista skenaariota useamman kerran, jotta toiminta hioutuisi, ja samalla edesautettiin rutiinien syntymistä. Harjoituksen analysoinnista vastasi Merisotakoulu. Lopputuloksena voitiin todeta kehittyneitä osaamista laajalla rintamalla.

Operaatiopäällikkö

Rauma- ja Hamina-luokan ohjusveneet vauhdissa

Lastausarjoitus monitoimialus Louhelta Rauma-luokan ohjusveneelle.

Valmiina miinanlaskuun.

Louhi BALEX DELTA 15 -harjoituksessa

Balex Delta -harjoitus järjestettiin vuonna 2015 Puolan Swinoujscieissa 9.-11. syyskuuta. Harjoitus on HELCOM:in eli Itämeren merellisen ympäristön suojelukomission järjestämä vuotuinen tapahtuma. Harjoituksessa testataan eri maiden viranomaisten hälyttämistä, alusyksiköiden johtamista sekä öljyntorjunnan teknistä suorittamista. Suomesta harjoitukseen osallistui monitoimialus Louhi.

Matkaan lähdettiin Pansiosta maanantaina 7.9. Matkaa Swinoujscieen kertyi 509 mpk, jonka taittamiseen kului aikaa 45 tuntia. Varusmiesten koulutukseen saatiin siis lisätyksi ”minikoulutuspurjehdus”. Reipas 15 m/s myötätuuli siivitti aluksen matkaa. Luotsi nousi alukselle keskiviikkona aamupäivällä ja opasti aluksen koko kolmen mailin matkan laituriin Swinoujscieissa.

Harjoituksen aloituspalaveri pidettiin päälliköiden kesken harjoitusta edeltävänä iltana. Tilaisuudessa alusten päälliköille jaettiin perusteet harjoituksen läpiviemiseen ja alukset jaettiin toimintaryhmiin. Louhi määrättiin johtamaan ryhmää, johon kuului KBV 033 Ruotsista ja PVL-101 Kindral Kurvits Virossa.

Varsinainen harjoituspäivä alkoi perinteisellä yhteyskokeiluilla oman ryhmän aluksiin sekä harjoituksen johtoon. Harjoitusalueelle saapumisen jälkeen Louhi käski ryhmän muille aluksille tehtävät ja torjunta-alueet. Tämän jälkeen alukset siirtyivät omille toiminta-alueilleen ja aloittivat öljyntorjuntatoimet.

Tankki täyteen puolessa päivässä

Harjoituspäivänä Louhen henkilöstö oli tehtävissä jakokirjan mukaisesti kahdessa vahdissa. Kansiryhmä hoiti kaluston avaamisen ja laitteistojen tarkkailun harjoituksen aikana. Sillalla vahtipäällikkö ja vahtiupseeri huolehtivat aluksen turvallisuudesta liikuttamisesta harjoitusalueella. Päällikkö johti toimintaa ja yhteydenpitoa toisiin aluksiin johtokeskuksesta apunaan taso-upseerina toiminut upseerikokelas. Konejoukkue tuki kansiryhmän toimintaa ja talousjoukkue huolehti muonituksesta talousesimiehen johdolla.

Alukset jatkoivat keräämistä määrättyillä toiminta-alueilla teke miensä torjuntasuunnitelmien mukaan. Ryhmän muut alukset raportoivat johtoalukselle keräämästään öljynmäärästä puolen tunnin välein. Louhi toimitti koosteen osaston keräämän öljyn määrästä osaston johtoalukselle. Sää harjoituspäivänä oli erinomainen ja harjoitus sujui tehtyjen suunnitelmien mukaan.

Puoleen päivään mennessä molemmat ryhmämme alukset ilmoittivat keränneensä tankkinsa täyteen. Louhi ilmoitti alusten tilanteen harjoituksen johdolle, joka ryhtyi toimiin alusten tyhjentämiseksi.

Illtapäivän alussa harjoituksen johto totesi, että harjoituksen tavoitteet oli saavutettu ja päätti harjoituksen. Päättämislouhituksen jälkeen alukset keräsivät kalustonsa ja siirtyminen satamaan alkoi. Tuulen nousu edesauttoi päätöstä harjoituksen päättämisestä. Muussa tapauksessa Louhi olisi jäänyt myrskytuomeineen ainoaksi kerääväksi yksiköksi alueella.

Toimintatavat haltuun harjoituksilla

Tämän tyyppiset harjoitukset ovat lyhyitä ja niiden perimmäisenä tarkoituksena on saada käsketyt ryhmät ja alukset toimimaan oikealla alueella, oikealla kalustolla sekä varmistaa alusten kitkaton yhteydenpito. Ennen varsinaisen harjoituksen alkua on myös testattu osallistujamaiden viranomaisten hälyttäminen. Puolan lähettämästä avunpyynnöstä saimme tiedon Ympäristökeskuksen tarkastajalta heti kiinnityksen jälkeen.

Illtapäivän päätteeksi pidettiin palautetilaisuus, jossa harjoituksen johto, ryhmien johtajat sekä alusten päälliköt kertoivat näkemyksiään harjoituksesta ja alusten toiminnasta.

Tilaisuuden lopuksi ilmoitettiin myös, että seuraavana vuonna harjoituksen järjestää Latvia.

Illalla kaikki harjoitukseen osallistuneet oli kutsuttu illanviettoon, missä harjoituksen jälkipelit ja tuttujen tapaaminen sujui leppoisasti hyvän ruoan ääressä.

Harjoituksen jälkeisenä päivänä aluksilla oli avoimet ovet ja mahdollisuus tutustua muiden maiden aluksiin sekä kalustoon.

Perinteinen soutukilpailu järjestettiin läheisellä lahdella. Isäntämaan joukkue vei tällä kertaa voiton.

Illtapäivällä alukset irrottivat ja suuntasivat miehistöineen kotitukikohtiin taas yhtä kokemusta rikkaamana ja osaamistaan kehittäneinä.

Kapteeniluutnantti Ari Mäkinen
Monitoimialus Louhen I-Upseeri

MEPUI5 – Meripuolustusharjoitus 2015

Merivoimien merkittävin operatiivinen harjoitus vuonna 2015 oli MEPUI5. Myös Rannikkolaivasto osallistui harjoitukseen sadoilla merisotilailla, useilla aluksilla ja lukuisilla johtoportilla. MEPUI5-harjoituksen tarkoituksena oli testata merivoimien toimintaa uudessa kokoonpanossa ja kehittää johtamistoimintaa eri tasoilla. Harjoitus toimeenpantiin marraskuussa ja se kesti kaksi viikkoa. Pääasiallinen harjoitusalue oli Saaristomerellä ja Pohjois-Itämerellä.

Köysien kiinnitystä.

Ensimmäisessä vaiheessa alusyksiköt toimeenpanivat ennaltasuunniteltuja harjoitteita vaihtelevissa kokoonpanoissa, toisinaan ilmavoimien kanssa. Toiminta piti sisällään muun muassa ammuntoa, yhteistoimintaa lentokoneiden kanssa, sukellusveneentorjuntaa ja erilaisia huoltoharjoituksia. Median edustajilla oli harvinainen mahdollisuus olla aluksilla parin vuorokauden ajan ja raportoida syvällisemmin harjoituksesta ja alusten toiminnasta.

Jälkimmäisessä vaiheessa dynaaminen taktinen tilanne ohjasi johtoportaiden ja alusten toimintaa. Yllättävät pelikuvaukset elävöittivät tilanteen kehitystä ja antoivat johtoportaille ja alusten henkilöstölle mahdollisuuden miettiä miten asioihin tulisi tositilanteessa vastata.

Miltei kaksiviikkoinen harjoituskokonaisuus osoittautui jälleen kerran erinomaiseksi tavaksi hioa johtamisrutiineja entistä paremmiksi. Harjoituksen jälkeinen päivä oli varattu eri johtoportaiden väliseen palautteenantoon ja havaintojen vertailuun. Lista parannettavista asioista on talvikaudella alati ajankohtainen.

Operaatiopäällikkö

Miinalaiva Hämeenmaa

**Merivoimat nyt myös
Facebookissa ja Twitterissä**

Merivoimat avasi omat sosiaalisen median kanavansa MEPU15-harjoituksen yhteydessä. Kaikki joukko-osastot julkaisevat juttujaan merivoimien yhteisillä sivuilla: facebook.com/merivoimat ja twitter.com/merivoimat @merivoimat #merivoimat

Miinanlastausta.

Siirtyminen alukselta toiselle.

Lennokkiryhmä tarjoaa maaleja

8. Huoltolaiueen Tukikompanian maalilennokkiryhmä on kahden miehen pumppu, joka tuottaa asiakkaan tilauksesta taistelukeskustoimintaa ja ampumakoulutusta tukevaa palvelua miehittämättömillä sotilaslentolaitteilla eli lennokeilla.

Lennokkialiupseerit sotilasmestari **Tero Kramsu** ja ylikersantti **Mikko Sammal** ovat kysytyjä miehiä, sillä esimerkiksi vuodelle 2015 suoritteita oli tilattu 34 eri viikolle ympäri vuotta.

- Lennätystehtävät ovat kuitenkin vain jäävuoren huippu meidän työstämme. Sitä ennen on paljon työtä materiaalihallinnon, varastonpidon, laitteiden rakentamisen ja huollon parissa. Meidän vastuullamme on koko tämä ala aina nimikkeistön perustamisesta alkaen, Kramsu kuvailee.

”Toimistopäivänä” lennokkimiehet tavoittaa Pansion tukikohdasta. Työpajalla käynnissä voi olla laitetestauksia, kalibroitua tai järjestelmien alustusta, jossa varmistetaan, että jokainen lentolaitte keskustelee maa-aseman kanssa. Myös sotilasilmailun lentoturvallisuusnormit työllistävät toimistossa paljon. Tai sitten miehet rakentavat tai huoltavat lennokkeja.

Lennokkien osat tilataan siviilipuolen yrityksiltä. Osat tarkistetaan ja kootaan omin käsin merivoimien erityisiin olosuhteisiin, jotka edellyttävät muun muassa vesitiivyyttä.

Laakista lentoon laivalla

Kun lennokkiryhmä on laivalla ja ammunnat alkamassa, Kramsu ja Sammal kantavat lennokin siivet, rungon ja maa-aseman ulos kannelle, jossa he koaavat ja tankkaavat laitteen. Moottori käynnistetään ja lennokka heitetään niin sanotusti yli laidan, jolloin se jatkaa nousuaan ilmaan, kun kaikki on kohdallaan.

- Laivan kannella laitteen on oltava valmiina laakista, Kramsu toteaa ykskantaan.

Lennättäjä ohjaa lennokkia merellä sen mukaan, millaisia kulmia, korkeuksia ja nopeuksia aluksen taistelukeskus ilmaisee. Lennokkien toiminta-ajat vaihtelevat kelin ja laitteen mukaan.

Ammuntojen jälkeen, jos täysosumaa ei tullut, lennättäjät laskevat laitteen mereen aluksen viereen, josta se nostetaan teleskooppivarrella takaisin laivaan ja lennättäjien huollettavaksi.

Omaa tuotekehitystä

Lennokkiryhmä on vastannut pitkälti merivoimien lennokkien tuotekehitystä itse. Vuonna 2002 merivoimat sai tyyppihyväksynnän ensimmäisen luokan sotilaslentolaite Planex 02:lle, jonka ensimmäinen prototyyppi rakennettiin omien käyttökokemusten pohjalta. Sen aerodynaamisia ominaisuuksia hiottiin valmistajan kanssa yhteistyössä tarkkaan, eikä sitä sen jälkeen olekaan tarvinnut muokata.

Toisen luokan sotilaslentolaite, Planex 02MP (Micropilot), on niin ikään merivoimien omaa tuotekehitystä ja sai tyyppihyväksynnän vuonna 2009. Sitä ajetaan alukselta autopilotilla, kun taas ensimmäisen luokan laitetta ohjataan käsilähtetä näköetäisyydeltä. Toisen luokan lennakkitoiminta on lisääntynyt viime vuosina selkeästi.

Myös lennokkien koko on kehittynyt. Lennokit ovat nyt niin pieniä kuin vain voi olla. Kompakti koko on edellytys sille, että laitteet ylipäätään mahtuvat aluksille mukaan, lennakkialiupseeri huomauttaa.

Nina Soini

Vuoden 2015 tapahtumia kuvina

8. Huoltolaivueen lipunnaulaus tammikuussa Pansion Meriupseerikerholla. Naulausvuorossa kom evp Markku Tervahartiala.

Öljyntorjunta-alus Hylje koki muodonmuutoksen peruskorjauksessa, joka valmistui toukokuussa. Alus sai muun muassa 10 metriä lisää pituutta ja paljon uusia käyttöominaisuuksia.

Rannikkolaivasto toteutti vuoden aikana monia vierailuja. Kaukaisimmat kävijät olivat Kiinasta. Kiinan puolustusministeri Chang Wanquan tutustui miinantorjunta-alus Purunpäähän ja miinalaiva Uusimaahan heinäkuussa.

Puolustusvoimat oli jälleen vahvasti esillä elokuisilla Turun messuilla. Merivoimien osastolla pienimmätkin vieraat pääsivät kokeilemaan veneen ohjaamista sukeltajatehtäväsimulaattorissa.

Miljazz kokosi tuhansia kuulijoita Aurajoen rantaan elokuussa. Varusmiessoittokunnan show bandin ja Sami Saaren lisäksi tunnelmaa loivat Laivaston soittokunnan big band solistinaan Iiro Rantala.

Nykyisen Rannikkolaivaston ensimmäistä vuosipäivää vietettiin 12. lokakuuta. Joukko-osaston komentaja kommodori Timo Hirvonen tarkasti joukot Pansion tukikohdassa.

Rannikkolaivasto oli mukana torpedovene S2:n muistojuhlissa Porin edustalla syyskuussa.

Omaistenpäiviä vietettiin keväällä ja syksyllä sekä Upinniemen että Pansion tukikohdissa. Upinniemessä omaiset pääsivät muun muassa tutustumaan harjoituskäytössä oleviin miinoihin.

Rannikkolaivaston ensimmäinen vuosipäivä

Rannikkolaivaston ensimmäistä vuosipäivää vietettiin 12.10.2015 Pansion tukikohdassa. Kyseinen päivä valittiin uuden organisaation vuosipäiväksi, koska tuolla päivämäärällä perustettiin laivastoa varten tukikohta Pansioon vuonna 1939.

Vuosipäivää vietettiin monipuolisella ohjelmalla, joka alkoi jo heti aamulla juhlallisilla. Koko Rannikkolaivaston henkilöstö Upinniemessä työskenteleviä myöten osallistui päivän tapahtumiin Pansiossa.

Aamupäivän ohjelmaan lukeutui yhteisöhenkeä kohottanut Paavo Nurmi -kilpailu, jossa esikunnan ja jokaisen laivueen joukkueet kisasivat pronssisesta Paavo Nurmi -patsaasta.

Lajeina olivat jollasoutu, köydenveto ja juoksu. Tiukassa kisassa voiton vei lopulta 8. Huoltolaivueen joukkue.

Iltapäivällä Pansioon saapui myös suuri joukko kutsuvieraita seuraamaan so-tasatamassa toteutettua paraatikatselmusta. Paraatia komensi esikuntapäällikkö komentaja Tuomas Tiilikainen ja katselmuksen suoritti laivaston komentaja kommodori Timo Hirvonen. Katselmuksen päätteeksi kenttärovasti Timo Waris piti kenttähartauden.

Juhlapäivä huipentui Rannikkolaivaston komentajan vastaanottoon Kiiski-hallissa.

Joukot järjestäytyneinä paraatikatselmusta varten Pansiossa.

Palkitsemiset vuosipäivänä

Vuoden laivastolaiseksi nimettiin komentajakapteeni Toni Joutsia.

Laivaston tiimi -palkinnon saivat kirjaamon Margit Riikonen ja Hanna Virkkunen.

Komentajan tunnustuksen saivat:

Kapteeniluutnantti Mirva Salokannel-Lehtimäki (RLAIVE)

Kersantti Jaakko Laaksonen (4MITOLV)

Insinööriyliluutnantti Ilkka Riuttanen (6PITOLV)

Sotilasammattihenkilö Eemil Rautio (7PITOLV)

Yliluutnantti Kaj Rantala (8HLV)

Rannikkolaivaston ankkuriristit otettiin käyttöön vuoden 2015 alusta, ja niitä on jaettu henkilöstölle eri juhlatilaisuuksissa.

Matruusi Pyry Hartman palkittiin kanssamatkustajan hengen pelastamisesta junamatkalla. Ankkuriristin ojensi Rannikkolaivaston komentaja, kommodori Timo Hirvonen.

Miinalaiva Uusimaa - Vuoden sotalaiva 2015

Rannikkolaivastossa jaettiin 4.12.2015 uusia tunnustuksia. Näistä huomattavin oli miinalaiva Uusimaan nimeäminen vuoden sotalaivaksi. Aluksen päällikkö vastaanotti tilaisuudessa komean pokaalin ja kunniakirjan.

Palkitseminen perustui aluksen toiminnalle merivoimien alueellisen koskematomuuden turvaamistehtävien kantavana voimana joustavuutta ja kestävyyttä osoittaen.

Aluksen ja sen henkilöstön käytettävyyks on ollut erinomaista, purjehduspäiviä on vuoden aikana tullut yhteensä 141.

Aluksella vallitsee myös hyvä ja kannustava ilmapiiri. Henkilöstön monipuolinen ja raudanluja ammattitaito heijastuvat erinomaisissa tuloksissa, joita alus on saavuttanut niin itsenäisistä valmiustehtävistä, vaativista aselaji- ja osastonjohtotehtävistä kuin kansallisen tai kansainvälisen taisteluosaston johtaluksena toimimisesta.

Lisäksi jaettiin seuraavat kunniakirjat:

”Miinantorjunnan tekijä”

Miinantorjunta-alus Purunpää

”Pintatorjunnan taistelutahtoa”

Ohjusvene Pori

”Merellisen huollon suorituskykyä”

Öljyntorjunta-alus Halli

Veneenkuljettaja palvelee merellä

Veneenkuljettajan tehtävät tarjoavat monipuolisia haasteita etenkin merellä. Veneenkuljettajat asuvat 8. Huoltolaiivueen 2. Kuljetusviirikössä sotasatamassa. Meillä on koko yläkeran eteläpääty omassa käytössämme, ja tiloihin kuuluvat 3 tupaa, saniteetitilat, messi sekä punttisali.

Tehtävänä on miehistön ja materiaalin kuljetukset eri aluksilla. Veneenkuljettajakurssi alkaa AUK2:n alussa. Saapumiserästä 1/15 veneenkuljettajia valittiin 6 kappaletta. Kurssi alkoi 3 viikon tiukalla merenkulun teoriapakettilla. Tämän jälkeen alettiin hiljalleen siirtymään ajoharjoitteluun.

Ajoharjoittelussa harjoitellaan eri alusluokilla, pääsääntöisesti kuitenkin Jurmo-luokalla. Ennen ajoharjoittelun alkua käydään aina aluksen päällikön kanssa reittitarkastelu. Veneenkuljettajat laativat karttaan perusteellisen reittisuunnitelman, jonka jälkeen reitti esitellään aluksen päällikölle. Ennen kun köydet irtoavat laiturista, on aina tehty aluksen lähdonvalmistelut.

Lähdonvalmisteluihin kuuluu öljyjen sekä jäähdytysnesteiden tarkastus, sähköjen maistasyötön katkaisu ja lipunnosto, ja tämän jälkeen on alus valmiina lähtöön. Kun köydet kiinnittyvät takaisin laituriiin, yleensä ennen päivällistä, niin on loppuilta aikaa nauttia hyvästä messistä, punttisalista tai voi lähteä iltavapaalle.

Tehtävässä ylivoimaisesti parasta on merellä olo. Merellä aikaa kuluu nopeasti ja vaivattomasti ja on hienoa päästä ohjailemaan alusta. Itselläni ei ollut juurikaan aikaisempaa merenkulkutaustaa, joten veneenkuljettajan tehtävät ovat antaneet itselleni todella hienoja kokemuksia ja oppeja mereltä!

Veneenkuljettajan on oltava merellä keskittynyt, jotta homma pysyy hanskassa. Ajatuksen ei tule karkailla, vaan koko ajan tulee olla skarppina, jotta suorituksesta saa kaiken hyödyn irti ja mahdollisimman paljon oppia. Tehtävään ei vaadita aikaisempaa merenkulkutaustaa. On jopa sanottu, että on helpompaa opettaa henkilöitä joilla ei ole aikaisempaa kokemusta ja omia mielipiteitä merenkulusta. Kannattaa siis hakea tehtävään, jos on kiinnostunut merenkulusta. Itse hain veneenkuljettajaksi, koska olin kiinnostunut merenkulusta ja halusin päästä ajamaan aluksia.

Alikersantti Aleksi Laurila

Merisotilastoimikunta

Merisotilastoimikunta eli MSTK koostuu puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja yksikköedustajista. Merisotilastoimikunnalla on myös henkilökuntaan kuuluvia MSTK-ohjaajia.

Merisotilastoimikunta kokoontuu kuukausittain. Jokaisesta yksiköstä pyritään saamaan edustus paikalle, jotta kokouksessa pystytään käsittelemään tehokkaasti jokaisen yksikön kuulumisia ja asioita. Merisotilastoimikunnan puheenjohtaja hoitaa MSTK:n asioita. Yksikköedustajilla on suuri rooli asioiden tiedottamisessa omiin yksiköihin.

Merisotilastoimikunnan tehtävänä on toimia suorana linkkinä varusmiesten ja palkatun henkilöstön välillä. MSTK luo mahdollisuuden tuoda esille mieltä askarruttavia asioita. MSTK:n tehtävänä on myös urheilun ja vapaa-ajan toiminnan kehittäminen, henkisen hyvinvoinnin ja palvelusviihtyvyyden lisääminen, varusmiesten oikeusturvaa ja työsuojelua koskevien asioiden seuraaminen. Lisäksi MSTK informoi ja auttaa varusmiehiä ajankohtaisten ja tärkeiden asioiden kanssa, kuten opiskeluasioissa ja

Merisotilastoimikunnan yksi tärkeimpiä tehtäviä palvelusviihtyvyyden kannalta on erilaiset hankinnat.

Urheiluvälineet, vapaa-ajan viihdykkeet yms. kuuluvat merisotilastoimikunnan hankintoihin. Toinen asia, jossa MSTK:lla on iso rooli, on varusmiesten liikuntakerhot. Yksikköedustajat pitävät vuorotellen liikuntakerhoja.

Rannikkolaivaston Merisotilastoimikunta vastaa Pansion varusmiesten ja Upinniemessä aluksilla palvelevien varusmiesten viihtyvyydestä. Upinniemestäkin tulee kuukausittain kokoukseen edustajia, jotta heidän asioita päästään myös käsittelemään kokouksissa. Kokouksissa käydään läpi mm. tapaturmia ja hankintoja.

MSTK:n puheenjohtaja alikersantti Alekski Laurila

Raivaajaosastossa motivaatio ja osaaminen korkealla

Vuonna 2016 täyttyvät kymmenen toimintavuotta ovat tuoneet Raivaajaosasto Sääkselle korkean osaamistason miinanraivauksessa ja sitä tukevassa toiminnassa.

Rannikkolaivaston merellä operoivan maakuntayksikön päällikkö **Tatu Virta** on joukkoon tyytyväinen.

- Rutiinitaso on meillä korkealla ja sitoutumisaste kova. Perusjoukko on pysynyt pitkään samana, mutta nuoria tietysti kaivataan ikänsä puolesta poistuvien tilalle, Virta kuvailee.

Rannikkolaivaston 4. Miinantorjuntaläivueen alaisuudessa toimiva maakuntayksikkö harjoittelee vuosittain nousujohteisesti alkaen kevään kuntotesteistä ja merikelpoisuuden osoittamisesta.

Kesän tullen osasto ohjaa käytössään olevat Kiiski- ja Kuha-luokan alukset merelle omiin harjoituksiin ja syksyllä tahti vielä kiihtyy:

- Northern Coasts -harjoituksissa olemme olleet aika voimakkaasti mukana, ja sieltä saatu kansainvälinen kosketus on miehistöllemme mielekäs. Marraskuussa 2015 oli kaksi kovaa harjoitusviikkoa Meripuolustusharjoituksessa, jossa toimimme omana yksikkönämme, Virta kertoo.

Harjoituksissa tehdään mahdollisimman paljon lyhyessä ajassa, ja Virta yllättyy usein miehistönsä tekemisen tahdosta ja taidoista.

Asiat on usein jo tehty ennen kuin päällikkö ehtii edes käskää, Virta naurahtaa.

Vuonna 2015 raivaajaosasto Sääksi aloitti myös yhteistyön Miinanraivaajakillan kanssa. Kunniakkaiden perintöiden jatkaminen sopii raivaajaosaston tehtäviin luontevasti.

Nina Soini

Lisätietoja raivaajaosastosta: vkopaall@maakuntajoukot.fi

Rannikkolaivaston maakunta

Liittyminen edellyttää:

- sitoutumista toimintaan 2-6 vuodeksi
- vuosittain 4-6 viikonlopun mittaista harjoitusta
- varusmiespalvelusta, erikoiskoulutusta
- riittävää fyysistä kuntoa
- halua osallistua toimintaan

Raivaajaosasto harjoittelemassa tukeutumista.

Rannikkokomppania harjoittelee

Kello 03.58 Kaunis toukokuinen kevätö oli kääntymässä aamuun, sillä itäisellä taivaanrannalla taivas oli jo sarastamassa. Merikasarmi oli pimeä ja hiljainen. Vain päivystäjä varioi komppanian rauhaa.

04.00 Päivystäjä saa viestin, joka kuuluu: "Toteuttakaa VASARA1!"

Yksiköt - liity joukkoon!

Harjoitusta
TAL erikoisosaamista

04.01 Päivystäjä hälyttää välittömästi Saaristomeren rannikkokomppanian. "VASARA1, VASARA1, VASARA1"-kaajaa käytävillä!

Komppania on nukkunut sikeästi, mutta odottaen mahdollista hälytystä. Liikkeitä on harjoiteltu ja kaikki on suunniteltu etukäteen. Hälytyksen tullessa taistelijat vain heittävät taisteluvärsensä ylleen ja komppania pääsee siten nopeasti liikkeelle.

04.08 Rannikkokomppania on noussut ajoneuvoihin ja on valmiina moottorimarssille. Marssin johtaja käskyttää autot liikkeelle. Komppania ajaa kolonnan läpi nukkuvan Turun kaupungin keskustan. Muutama aikainen kulkija hieraisee silmiään nähdessään ohittavan sotilasajoneuvojen kolonnan.

Lisätietoja:
rank.mkj.rekry@gmail.com

Pekka Laatu kapteeniluutnantti (res)
Viestivastaava / Saaristomeren rannikkokomppania

04.25 Komppania pysähtyy ylitettyään Aurajoen. Komppanian päällikkö saa viimeiset tiedot kohteesta ja siellä vallitsevasta tilanteesta, jonka perusteella antaa tarkennetut tehtävät ja käskyttää joukot liikkeelle. Moottorimarssi jatkuu. Vihollisen erikoisjoukot ovat ottaneet haltuunsa strategisesti tärkeän alueen rakennuksineen. Vastaisku on suoritettava heti ja vihollisen erikoisjoukot tuhattava.

05.50 Komppania jalkautuu ja etenee viimeiset kilometrit kohteelle joukkueittain. Aurinko on noussut ja valaisee kalpeaa aamua, joka tuntuu kuin odottavan jotain. Viholliskosketukseen edetään korkeassa valmiudessa. Alue vaikuttaa hyvin rauhalliselta. Ehkäpä vihollinen on poistunut alueelta jättäen operaation sikseen saatuaan vihjeen mahdollisesta komppanian vastaiskusta.

Mutta sitten alkaa tapahtua!

07.30 Miina räjähtää haavoittaen kärkiryhmän taistelijoita. Haavoittuneiden evakuointi vaikeutuu, koska muut ryhmät saavat kosketuksen viholliseen. Kiiwas tulitaistelu kestää pitkään eikä tappioilta voida välttyä. Välillä kosketus viholliseen kadotetaan, mutta sitkeästi Rannikkokomppanian joukkueet etsivät vihollisen taistelijoita, jotka yrittävät piiloutua ja paeta paikalta. Lopulta vasta klo 09.05 komppanianpäällikkö on varma, että alue on puhdistettu vihollisen taistelijoista ja voi ilmoittaa omalle komentajalle tehtävän olevan suoritettu.

Edellä oleva kuvaus on Rannikkokomppanian kertausharjoituksen soveltavasta osasta. Sitä edelsi intensiivinen koulutus, jossa harjoitettiin yksittäisen taistelijan, ryhmän sekä joukkueen toimintaa.

Rannikkokomppania on Rannikkolain vastaston maakuntayksikkö sijoituspaikkanaan Pansion tukikohta. Komppanian koulutuksesta Rannikkolaivastossa vastaa 8. Huoltolaivue.

Maakuntayksikön tehtäviin kuuluivat vartiointi-, valvonta-, tarkailu-, etsintä-, kiinniotto- ja tuhoamistehtävät.

Maakuntayksikkö on osallistunut menestyksekkäästi useisiin suuriin harjoituksiin kuten Maanvyöry09, Jamina12, sekä NOCO10, että NOCO14. Näiden lisäksi Rannikkokomppanialla on ollut lukuisia virka-aputehtäviä. Maakuntajoukon jatkuvalla harjoittelulla luodaan todelliset mahdollisuudet vapaaehtoiselle maanpuolustukselle edistää puolustuskykyä, lujittaa maanpuolustustahtoa sekä tukea viranomaisia varauduttaessa yhteiskunnan normaaliajan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Vapaaehtoisuuden kulmakivi on vahva maanpuolustustahto. Sen ylläpidossa ja vahvistamisessa maakuntajoukon toimintaan sisältyvä koulutus, viranomais- ja järjestöyhteistyö luovat uusia mahdollisuuksia. Maakuntajoukoissa kohtaavat puolustusvoimien tarve ja reservin tahto. Toimintavalmiit maakuntajoukot vahvistavat alueellista puolustusjärjestelmäämme.

Porin päivät

Ohjusvene Porin kummikaupunkivierailu alkoi tutuilla sävelillä *Nuorten Vihaisten Miesten* esittämän Porin Ässien kannatuslaulun soidessa irrotushälytyksen aikana. Kummikaupunkivierailusta on tullut tärkeä osa ohjusvene Porin purjehduskautta ja kappale herättää selkeästi positiivisia tunteita henkilöissä, jotka ovat olleet pidempään mukana. Kummikaupunkivierailu on perinteisesti ajoittunut Porin Päivän yhteyteen, joka on jo vuodesta 1961 järjestetty, maan suurimpiin lukeutuva kulttuuri- ja kotiseututapahtuma. Porin Päivää vietetään yhden viikonlopun ajan ja se käsittää useita eri puolilla kaupunkia järjestettäviä tapahtumia. Viimeisten vuosien aikana myös ohjusvene Porin vierailu sekä siihen liittyvä yleisöesittely ovat olleet tärkeä osa tätä tapahtumaa.

Syksyllä 2015 kummikaupunkivierailulle oli aivan erityinen syy. Merivoimat ja Porin kaupunki muistivat 90 vuotta sitten uponneen torpedovene S-2:n miehistöä järjestämällä muistotilaisuuden merellä. Merivoimista muistotilaisuuteen osallistuivat merivoimien komentaja, Rannikkolaivaston esikuntapäällikkö, 7. Pintatorjuntalaivueen komentaja sekä aluksen päällikkö henkilöstöineen.

Porin kaupungilta tilaisuutta kunnioittivat läsnäolollaan kaupunginjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Lisäksi sepelettä oli laskemassa uhrien omaisten edustaja, joka opiskelee Merisotakoulussa meriupseeriksi.

Sokol-luokan torpedovene S-2 palveli Suomen merivoimien torpedoveneenä vuosina 1918–1925. Vene upposi 4. lokakuuta 1925 Reposaaren edustalla, kun hyökyaalto kaatoi aluksen ylösalaisin. Aluksen mukana hukkui koko 53 henkilön miehistö. Torpedoveneen uppoaminen herätti aikanaan paljon keskustelua onnettomuuden syystä. Toisaalta uppoamisalue tunnetaan hankalista ristiaallokoista, mutta on myös pohdittu tunnettiin venäläisiltä perityn torpedoveneen ominaisuuksia riittävästi. Pientä kuvaa alueen merenkäynnistä on vuosien saatossa saatu myös ohjusvene Porilla. Tästä on muutama vuosi sitten Reposaaren aallonmurtajalta ikuistettu valokuva, joka nykyään koristaa aluksen päällystämässä.

Mitä Porin päivät sitten on aluksen näkökulmasta? Ensinnäkin täytyy sanoa, että ohjusvene Porille ja Porin kaupungille on näiden vuosien aikana muodostunut vahva side, joka näkyy sekä kaupungin että aluksen toiminnassa. Porin kaupunki pitää nimikkoalustaan selkeästi kuin omanaan ja ohjusvene Porin henkilöstölle Porin kaupungista on tullut kuin toinen kotikaupunki - nahkiaiset maistuu ja sydän sykkii Ässille niin kuin kunnan porilaisella kuuluukin.

Vuonna 2015 Porin kaupunki oli järjestänyt aluksen henkilöstölle illallisen Porin kaupungintalolla sekä saunailla. Lauantaina muistotilaisuuden jälkeen aluksella oli myös yleisöesittely, joka houkutteli syrjäisestä sijainnista huolimatta lähes 400 vieraista kahden tunnin aikana. Aluksen henkilöstö osallistui lisäksi sunnuntaina Reposaaren kirkossa messuun, jossa myös muisteltiin 90 vuotta sitten torpedoveneen uppoamisessa menehtyneitä.

Vaikka kummikaupunkivierailulla ollaankin edustamassa alusta, Rannikkolaivastoa ja puolustusvoimia, on se silti henkilöstölle lähes kuin vapaa-aikaa muuten työntäyteisessä arjessa. Kummikaupunkivierailu, yhteenkuuluvuuden tunne ja yhteinen aika on omiaan parantamaan aluksen yhteishenkeä. Aluksen henkilöstölle ja varusmiehille termi ”Porin henki” on tullut tutuksi ja se leimaa kaikkea mitä aluksella tehdään.

Mitä on Porin henki?

”Voittoon asti taistellaan, periksi ei anneta milloinkaan. Voittoon asti taistellaan kun sykkii - patasydän”

Kapteeniluutnantti Malik Abdeen
I-upseeri / Ohjusvene Pori

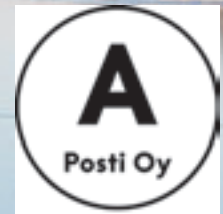
Merivoimat esille Forum Marinumissa

Merikeskus Forum Marinumin Kruununmakasiini-rakennuksessa sijaitseva päänäyttely uudistetaan kesäksi 2016. Nykyinen, yli kymmenen vuoden ikäinen näyttely on jo paikoin kulunut sekä näkökulmiltaan, kielivaihtoehtoiltaan, teknikaltaan ja esineistöltään ajasta jäljessä.

Uuden päänäyttelyn työnimenä on ”Töissä merellä”. Näyttelyssä tarkastellaan merenkulun historiaa ja nyky-aikaa uudenaikaisesta ihmislähtöisestä näkökulmasta. Näyttelyn laajimpia teemakokonaisuuksia ovat merivoimat ja Lounais-Suomen alueen kauppamerenkulku. Lisäksi esitellään ammattimaista merikalastusta, talonpoikaispurjehdusta ja saariston kulttuuria sekä merellisten viranomaisten toimintaa. Kuuluisaksi tullut perämoottorikokoelma säilytetään myös uuden näyttelyn vetonaulana.

Merivoimia käsittelevän näyttelyosion uudistamisen lähtökohtana on laajentaa nykyisen näyttely laivastohistoria koko merivoimien historian esittämiseksi yhtenä kokonaisuutena mukaan lukien rannikkotyöstä ja rannikkojalakaväki. Meripuolustuksen vaiheista rakennetaan aiempaa ymmärrettävämpi kokonaisuus, jossa meripuolustuksen kehitys, toiminta-ajatus ja tehtävät eri aikoina esitetään mielenkiintoisesti ja viihdyttävästi havainnollisen esineistön ja modernin näyttelytekniikan avulla sekä henkilöiden tarinoiden, töiden ja tehtävien kautta. Yhdessä Forum Marinumiin sijoitetun Suomen laajimman merivoimien käytössä olleiden alusten kokoelman kanssa uusi näyttely johdattaa kävijän elämyksellisesti historian kautta merivoimien nykypäivään.

Posti Green